

Bedömargruppens yttrande över kvalitetssäkringsarbetet vid Uppsala universitet

Bedömargruppens uppdrag

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har gett oss i uppdrag att granska kvalitetssäkringsarbetet vid Uppsala universitet. I detta yttrande framgår våra bedömningar med vidhängande motiveringar och ett förslag till samlat omdöme.

Härmed överlämnar vi vårt yttrande till UKÄ.

Bedömargruppens sammansättning

I bedömargruppen har följande ledamöter ingått:

- Tekn. dr Jonas Tosteby, vicerektor utbildning vid Högskolan Dalarna (ordförande, sakkunnig)
- Professor Karin Axelsson, dekan filosofiska fakulteten vid Linköpings universitet (sakkunnig)
- Professor Sari Lindblom, rektor vid Helsingfors universitet (sakkunnig)
- Oskar Kindberg, Lunds universitet (studentrepresentant)
- Tekn. lic. Ulrika Hellsten, chef Arbetsmiljö och verksamhetsutveckling vid SSAB Luleå (arbetslivsföreträdare).

Bedömargruppens arbete

Granskningen har utgått ifrån de krav som ställs i högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100) samt i *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG 2015)*¹. Se vidare *Vägledning för granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete* (UKÄ 2018). Underlag för bedömningen har utgjorts av lärosätets självvärdering, studentinlaga samt dokumentation kopplat till de fördjupningsspår som bedömargruppen har granskat vid det andra platsbesöket. Intervjuer har genomförts i samband med två platsbesök, med representanter för lärosätet och för studenter och doktorander samt med arbetslivsföreträdare som lärosätet samarbetar med. Scheman för platsbesöken återfinns i bilaga 1 och 2.

Bedömningsprocessen

På grundval av underlagen har vi granskat lärosätets kvalitetssäkringsarbete och gjort en bedömning utifrån nedanstående bedömningsområden.

Bedömningsområden:

- styrning och organisation
- förutsättningar
- utformning, genomförande och resultat
- jämställdhet
- student- och doktorandperspektivet

¹ Se även UKÄ:s översättning *Standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning (ESG), 2015*.

- arbetsliv och samverkan.

UKÄ har delgivit lärosätet vårt preliminära yttrande för att ge möjlighet att korrigera eventuella sakfel. Delningstiden var tre veckor. Vi har tagit del av lärosätets svar (se bilaga 4), och i de fall där vi gjort bedömningen att det har varit befogat har yttrandet korrigerats.

För bedömggruppen

Jonas Tosteby
Ordförande

Bedömargruppens bedömning

Uppsala universitet

Lärosäte Uppsala universitet	ID-nr A-2019-09-4765
Bedömningsområde: Styrning och organisation Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet	
<i>Tillfredsställande</i>	
<p>Lärosätet har ett kvalitetsarbete som vilar på periodiska systematiska granskningar av verksamheten enligt universitetsgemensamma ramar och riktlinjer, samt en årlig uppföljningsstruktur som värnar lärosätets disciplinära mångfald. Bedömargruppen anser att systematiken i den periodiska granskningen, med stöd av externa bedömare, utgör en god grund för det systematiska kvalitetsarbetet och relaterar till lärosätets övergripande mål och strategier. I lärosätets strategidokument ingår policyformuleringar för kvalitetsarbetet och det finns en tydlig ansvarsfördelning för kvalitetsarbetet. Bedömargruppen anser att lärosätet har ett systematiskt arbete för att kommunicera den information som genereras av kvalitetssystemet, men kommunikationen till studenterna är ett utvecklingsområde. Vid platsbesöken framgick det att de periodiska granskningarna var ett värdefullt stöd för verksamhetens utveckling och bidrar till delaktighet och engagemang.</p>	
Bedömargruppen har identifierat följande styrkor:	
<ul style="list-style-type: none">• Lärosätet genomför periodiska utbildningsgranskningar enligt universitetsgemensamma riktlinjer, och följer upp utvecklingsområden på fakultetsnivå.• De periodiska granskningarna har ett brett genomslag i utbildningsmiljöerna, uppfattas som kvalitetsdrivande av ledning, lärare och utbildningsansvariga i verksamheten och uppmuntrar till delaktighet.• Det finns en väl strukturerad systematik från den övergripande lärosätetsnivån med kvalitetsdialoger mellan rektor och vicerektorerna till den verksamhetsnära nivån, där utbildningsmiljöerna varje år ska följa upp utvecklingen i linje med upprättade planer.• Resultaten från de periodiska granskningarna och lärosätets handlingsplaner, som är baserade på granskningarnas rekommendationer och beslutade av berörd fakultetsnämnd, är publicerade på lärosätets webbplats.• Kvalitetssystemets integrering i det strategiska lärosätetsövergripande arbetet framstår för bedömargruppen som tydlig, och det framgick vid platsbesök att konsistoriet är inkluderat och involverat i de strategiska delarna av det systematiska kvalitetsarbetet.	
Bedömargruppen har identifierat följande utvecklingsområden:	
<ul style="list-style-type: none">• Av bedömningsunderlagen framgår att det finns stora variationer i återrapportering och uppföljningsstrukturer. Lärosätet behöver säkerställa att de riktlinjer som ska vara universitetsgemensamma för kvalitetsarbetet följs på institutionsnivå.• Variationer i återrapportering och uppföljningsstrukturer medför svårigheter att överblicka om	

resultat och slutsatser som genereras av kvalitetssystemet följs upp och åtgärdas. Lärosätet behöver genomgående i hela verksamheten säkerställa att systemdokumentationen tydligt klargör vad som har åtgärdats och vad som kvarstår att åtgärda.

- Lärosätet behöver säkerställa likvärdiga förutsättningar för engagemang och deltagande i kvalitetssystemet för studenter och doktorander.
- I det pedagogiska programmet framgår tydliga ansvarsområden både för lärosätet och studenterna. Lärosätet behöver förbättra integreringen av det pedagogiska programmets mål och ansvarsbeskrivningar i hela verksamheten.
- Lärosätet behöver i sitt kvalitetssystem förbättra rutinerna för återkoppling och tillgängliggörande av kursvärderingsresultat.

Bedömningar av bedömningsgrunder:

1.1 Lärosätets kvalitetssystem är uppbyggt för att säkerställa kvaliteten i utbildningarna och det relaterar till övergripande mål och strategier som lärosätet fastställt för sin utbildningsverksamhet.

Uppfylld

Av självvärderingen, platsbesöken, styrdokument och skriftligt material som bedömaregruppen har tagit del av framgår att lärosätets kvalitetssystem relaterar till övergripande mål och strategier och är uppbyggt för att säkerställa kvaliteten i utbildningarna.

Det finns en tydlig struktur på den universitetsövergripande nivån som innefattar cykliska utbildningsutvärderingar samt årliga uppföljningar. Båda dessa komponenter inkluderar fakultetsledningarna och lärosätets högsta ledning, vilket skapar förutsättningar för att verksamheten och systemet ska utvecklas i samklang med den strategiska riktningen. Det framgår även av bifogade bedömningsunderlag, exempelvis de årliga återrapporteringarna från vetenskapsområdena. Det första platsbesöket visade att systemet främjade dessa förutsättningar.

Lärosätet beskriver sig som ett fullskaligt forskningsuniversitet med rik disciplinär representation och med övergripande mål att bedriva utbildning och forskning av högsta kvalitet och relevans. Av lärosätets strategidokument *Mål och strategier* framgår att kvalitetsarbetet är en viktig del i den akademiska kulturen med kollegial analys och granskning som centrala inslag. Kvalitetsarbetet utgör en av de fem strategiska prioriteringarna, där vikten av balans mellan kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling är framskriven. I självvärderingen framgår att kvalitetssystemet har vuxit fram under betydande tid, och att ett universitetsgemensamt kvalitetsarbete har byggts upp successivt för att komplettera och stödja det lokala kvalitetsarbetet. Bilden av ett kvalitetssystem som utvecklats över tid med möjlighet till kontextuella anpassningar verifierades under båda platsbesöken. Systemet baseras på fyra kärnvärden och nio komponenter.

Kvalitetskulturen, ett av dessa fyra kärnvärden, ses av lärosätet som en av dess största tillgångar och beskrivs som disciplinberoende med avseende på att en akademisk miljö delar de normer och kvalitetskrav som finns inom ämnet – nationellt och internationellt. Ett exempel på detta är att varje vetenskapsområde/fakultet tar fram formerna för den årliga uppföljningen och utbildningsutvärderingarna, med utgångspunkt från universitetsgemensamma riktlinjer. Vid platsbesöken stärktes intrycket av att kvalitetsarbetet på fakultetsnivå med systematik relateras till

lärosätets övergripande nivå.

Bedömargruppen anser att det finns en tydlig koppling mellan lärosätets övergripande mål och strategier och kvalitetssystemet samt det konkreta kvalitetsarbetet. Detta får uttryck genom att kvalitetsfrågan kopplas till det övergripande målet om utbildning och forskning av högsta kvalitet och relevans, samt genom hur kvalitetssystemets komponenter är uppbyggda för att stötta kärnverksamheten där måluppfyllelsen ska äga rum. Kvalitetssystemet är uppbyggt för att säkerställa kvaliteten i utbildningarna – dels genom en årlig uppföljning av utbildning som ingår i ordinarie verksamhets- och uppföljningsprocesser, dels genom lärosätets modell för utbildningsutvärderingar. Utbildningsutvärderingarna sammanfattas i en kvalitetsrapport som behandlas i konsistoriet samt är ett underlag i kvalitetsdialogen. Vid platsbesöken framgick det för bedömargruppen att konsistoriet med systematik inkluderas i uppföljningen och den strategiska utvecklingen av verksamheten, vilket främjar förutsättningarna för kopplingen mellan strategiska mål och kvalitetssystemet. Kvalitetsrapporten beskriver en systematik genom att specificera generella slutsatser av genomförda granskningar i form av framträdande styrkor, framträdande utvecklingsområden och framträdande åtgärder, vilket bedömargruppen anser är en styrka.

För utformningen av den årliga uppföljningen ansvarar fakultetsnämnderna och till grund för uppföljningen ligger institutionens och programmets verksamhetsberättelse eller kvalitetsrapport. Lärosätet poängterar i självvärderingen att den viktigaste uppföljningen sker i den utbildningsnära kontexten, i dialogen mellan lärare och studenter eller handledare och doktorander samt i kollegiet. En grund i de processerna är kursvärderingarna. Lärosätets fokus på studenternas återkoppling genom kursvärderingarna tydliggjordes under platsbesöken och framgår även på strategisk övergripande nivå genom att de nämns i samtliga årsrapporteringar från vetenskapsområdena.

Enligt självvärderingen är institutionsstyrelser och prefekter nyckelaktörer i kvalitetsarbetet. I bedömningsunderlagen framgår att programrapporter och mer utbildningsnära kvalitetsarbete är centrala inslag i den årliga uppföljningen på vetenskapsområdesnivå, vilket även verifierades vid platsbesöken. Lärosätet är stort, komplext och heterogent disciplinärt och verksamhetsmässigt, vilket innebär att strukturer och system många gånger skiljer sig åt på fakultetsnivå och nedåt. Detta gör det svåröverskådligt att säkerställa att all verksamhet svarar upp mot de högt ställda målen, vilket studentinlagen och övriga utvärderingsunderlag visar.

1.2 Lärosätet har en kvalitetssäkringspolicy, eller motsvarande, som är offentlig och en del av den strategiska styrningen.

Uppfylld

Lärosätets kvalitetssäkringsarbete utgår ifrån ett antal dokument som tillsammans är utgångspunkten för kvalitetsarbetet. Från självvärderingen framgår att lärosätet inte har en specifik kvalitetspolicy, utan har integrerat policyformuleringarna i sitt mål- och strategidokument. I dokumentet framgår att kvalitetsarbetet ska

- 1) säkra och främja kvaliteten i utbildning och forskning
- 2) utgå från och stärka den akademiska och kollegiala kulturen
- 3) vara öppet, ändamålsenligt och effektivt.

Det lyfts även fram att det ska finnas en balans mellan kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling samt mellan vad som ska regleras gemensamt respektive utformas inom institutioner, fakulteter och vetenskapsområden. Dessa huvudprinciper för kvalitetsarbetet var också framträdande vid platsbesöken. Bedömargruppen anser att integreringen av policyformuleringar i den strategiska styrningen är tydlig på den lärosätetsövergripande nivån. Under det första platsbesöket stärktes bedömargruppens intryck av att konsistoriet var väl införstått i kvalitetssystemet och fick goda förutsättningar att säkerställa strategiska implikationer utifrån resultatet från kvalitetssystemet. Av utvärderingsunderlagen, i form av noteringar från rektors kvalitetsdialoger med vetenskapsområdena, samt deras årliga återrapporteringar framgår att de övergripande strategiska målsättningarna får genomslag på institutionsnivå, vilket även tydliggjordes vid platsbesöken.

Det finns flera exempel på verksamhetsplaner för fakulteterna där lärosätetsövergripande målformuleringar för kvalitet och verksamhet är nedbrutet och konkretiserat på fakultetsnivå. Ur utvärderingsunderlagen framgår att samtliga vetenskapsområden/fakulteter har utarbetade riktlinjer för utbildningsutvärderingar. Åtgärder och strategisk styrning har tidigare hanterats genom *Handlingsplan för kvalitetsarbete vid Uppsala Universitet*, och eftersom den slutade att gälla under 2020 hanteras åtgärder nu istället via den ordinarie verksamhetsplaneringen. Utvärderingsunderlagen visar att det finns stora skillnader i hur exempelvis den årliga uppföljningen hanteras inom vetenskapsområdena. Exempelvis framträder stora skillnader mellan fakulteterna inom vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap. Det försvårar förutsättningarna att få en överblick över utvecklingsområden, planerade åtgärder och faktiska resultat. Dock framgick det vid platsbesöken att fakulteterna upplevde att kvalitetssystemets centrala komponenter, som utbildningsutvärderingarna, är ett stort stöd genom att de klargör konkreta förslag på förbättringar samt fastställer handlingsplaner för utvecklingsarbetet.

Det pedagogiska programmet är enligt självvärderingen en central komponent för att upprätthålla och utveckla utbildningarnas kvalitet. Vid en genomläsning av fakulteternas verksamhetsplaner är det i de flesta fall tydligt att det finns ett pedagogiskt fokus och framskrivna mål för pedagogisk utveckling. Dock är kopplingarna till det pedagogiska programmet inte genomgående, även om det finns exempel i bland annat verksamhetsplanen för vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap. Vid det första platsbesöket förstärktes bilden av att det pedagogiska programmet har en tydlig roll som mål- och strategidokumentet för bäringen på det strategiska kvalitetsarbetet. Vid det andra platsbesöket fick bedömargruppen en mer blandad bild av det pedagogiska programmets genomslag i verksamheten.

1.3 Lärosätet har en ändamålsenlig och tydligt definierad ansvarsfördelning för kvalitetsarbetet.

Uppfylld

Bedömargruppen anser att ansvarsfördelningen, som den är preciserad i delegationsordningar och andra styrande dokument, är tydligt definierad och ändamålsenlig.

Av bedömningsunderlagen framgår en tydlig struktur på hur ansvarsfördelningen säkerställer att årliga uppföljningar och utbildningsutvärderingar både genomförs och hanteras på övergripande nivå. Samtidigt framgår att ett utvecklingsområde är att de nio fakultetsnämnderna har kvalitetsansvar och stora möjligheter till lokala anpassningar, vilket gör att möjligheten till samordning minskar.

Datum
2021-10-12Reg.nr
411-00438-19

Bedömargruppen får också utifrån självvärderingen och listan över centrala dokument i kvalitetssystemet en mycket begränsad inblick i hur roller och ansvar fördelas på institutionsnivå. Enligt studentinlagan kan både lärosätets storlek och decentraliserade organisation leda till att centrala bestämmelser ibland tolkas olika, samt till förseningar i utförande av beslut och otydligheter i vilka beslut som gäller. Denna spridning i hur ansvarsfördelningen upplevs och efterlevs på mer verksamhetsnära nivå framgick även av platsbesöken.

Enligt självvärderingen delas det formella kvalitetsansvaret mellan fakultetsnämnderna och rektor. Ansvarsfördelningen finns beskriven i arbetsordningen för Uppsala universitet som beslutas av konsistoriet. Det konkreta arbetet på institutions- och fakultetsnivå leds av prefekterna och studierektorena, medan det övergripande ansvaret delas mellan fakultetsnämnderna och rektor, vilket bedömargruppen anser vara ändamålsenligt och i linje med lärosätets egna övergripande principer för kvalitetsarbetet. Skälet är att kvalitetsarbetets struktur, verktyg och arbetssätt behöver kunna anpassas till de särskilda omständigheter som råder inom respektive institution, ämne, program eller kurs, samtidigt som möjlighet till ansvarsutkrävande kvarstår för den enskilde gentemot sin respektive fakultetsnämnd, som har delegerat ansvar enligt en egen arbetsordning. Av bedömningsunderlagen framgår att det är respektive områdesnämnds uppgift att besluta om vetenskapsområdets arbetsordning.

För vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap finns 6 fakulteter och över 40 institutioner. Områdesnämnden för vetenskapsområdet leds av en vicerektor och en biträdande vicerektor, medan de sex fakulteterna leds av en dekan (som även ingår i områdesnämnden) och en prodekan som är ställföreträdare. För vetenskapsområdet medicin och farmaci finns två fakulteter som leds av var sin dekan, men har en gemensam områdesnämnd där områdesnämnden är fakultetsnämnd och leds av vicerektor. Årlig uppföljning av kvalitetssäkrings- och kvalitetsutvecklingsarbetet sker inom kommittéerna för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid respektive fakultet samt den områdesövergripande kommittén för utbildning på forskarnivå. För vetenskapsområdet teknik och naturvetenskap är områdesnämnden också fakultetsnämnd, där dekanen, enligt arbetsordningen, är ordförande. För den fakulteten finns en naturvetenskaplig utbildningsnämnd (NUN) samt en teknisk utbildningsnämnd (TUN), som programmen enligt bedömningsunderlagen varje år rapporterar till.

Fakultetsnämndernas ansvar skrivs tydligt fram i självvärderingen och kan summeras i ett övergripande ansvar för forskningens och utbildningens kvalitet. Fakultetsnämnderna lämnar förslag till rektor om beslut om inrättande och avveckling av huvudområde, samt förslag på nya utbildningsprogram och biomedicinen. Fakultetsnämnden ansvarar också för den årliga uppföljningen av utbildningar och för den sexåriga utvärderingscykeln. Vid platsbesöken framträdde en struktur där utvecklingsområden baserade på kvalitetsarbetet utarbetades på institutionsnivå och beslutades på fakultetsnämndsnivå.

Dock anser bedömargruppen att det finns en skillnad i hur väl områdesnämndernas/fakultetsnämndernas arbetsordningar beskriver institutionernas roll och mandat. I vissa fall framgår det tydligt vilka institutioner som ingår, i vissa fall inte alls. Skillnaden gäller också i vilken mån man har delegerat ansvaret för uppföljning till institutionsledningarna. Det finns även i det pedagogiska programmet framskrivet tydliga ansvarsområden både för lärosätet och för dess studenter. Vid platsbesöken fick bedömargruppen intrycket av att programmets mål- och ansvarsområden i vissa fall var välkända och var ett gott stöd för verksamheten. Bedömargruppen

Datum
2021-10-12Reg.nr
411-00438-19

noterar dock att det finns stor potential att än mer integrera det pedagogiska programmets mål och ansvarsbeskrivningar i hela lärosätets verksamhet.

1.4 Lärosätet har systematiska processer som uppmuntrar till delaktighet, engagemang och ansvar hos lärare, övrig personal samt studenter och doktorander.

Uppfylld

Bedömargruppen anser att lärosätet har systematiska processer som uppmuntrar till delaktighet, engagemang och ansvar i kvalitetsarbetet. Det framgår av självvärderingen och flera centrala dokument att lärosätets verksamhet vilar på kollegiala principer och förhållningssätt, främst exemplifierat genom att centrala organ som fakultetsnämnder och institutionsstyrelser är kollegialt tillsatta.

Detta i sig behöver dock inte innebära att lärare, övrig personal, studenter och doktorander uppmuntras till delaktighet. Kvalitetssäkringsarbetets systematiska processer, i form av utbildningsutvärderingar, kvalitetsrapporter och andra aktiviteter, hanteras i olika organ, lärosätetsövergripande och på institutionsnivå. Det tyder, enligt bedömargruppen, på att det finns möjlighet för lärare, övrig personal, studenter och doktorander att engagera sig i kvalitetsarbetet på flera olika nivåer. Av utvärderingsunderlagen framgår att exempelvis program- och utbildningsmiljöers arbete är centrala källor för fakulteternas återrapportering. Vid platsbesöken framgick även att det funnits en bred lärosätetsrepresentation i utarbetandet av självvärderingen och att även studentkårerna har deltagit, vilket bedömargruppen anser ytterligare styrker lärosätets arbete med delaktighet och engagemang.

Bedömargruppen anser det vara en styrka att medarbetare och studenter involveras i de olika stegen i kvalitetsarbetet. Trots att de systematiska processerna finns på plats och delaktighet, engagemang och ansvar lyfts fram i för kvalitetsarbetet centrala styrdokument framhåller både lärosätet och studenterna att det finns vissa brister. Bland annat beskrivs det i självvärderingen att det emellanåt saknas studentrepresentanter i de beslutande och beredande organen. Att lärosätet systematiskt arbetar för att förbättra exempelvis studentrepresentationen framgår av flera utvärderingsunderlag, som exempelvis återrapporteringsunderlagen från samhällsvetenskapliga fakulteten (SamFak). Bedömargruppen noterade även vid platsbesöken flera exempel på en stor medvetenhet och ett kontinuerligt arbete både på program- och fakultetsnivå med att förbättra förutsättningarna för studentinflytandet.

Det är dock otydligt i utvärderingsunderlagen i vilken utsträckning processerna för att uppmuntra till delaktighet, engagemang och ansvar är systematiska på institutionsnivå. Bedömargruppen anser det inte heller vara tydligt vilka generella processer och strukturer som finns etablerade som främjar delaktighet. Kursvärderingar lyfts som ett analysunderlag, där studenter har möjlighet att delta och påverka. I samtliga av 2020 års kvalitetsdialoger diskuteras kursvärderingarna och det framgår att ett kontinuerligt arbete fortgår inom fakulteterna för att säkerställa att kursvärderingar genomförs och att studenternas medverkan främjas. Däremot upplever kårerna enligt studentinlagan att det saknas en strategi för hur studenternas ska engageras till att medverka, vilket kan få en negativ effekt eftersom enbart de engagerade studenternas åsikter representeras. I studentinlagan framgår också att förutsättningarna för studentinflytande i utvärderingssystemen varierar kraftigt mellan

vetenskapsområden, fakulteter och institutioner. Vid platsbesöken framkom att det ofta är återrapporteringen som brister och att lärosätet upplever stora skillnader i intresse bland olika studentgrupper.

I det pedagogiska programmet finns tydliga krav och förväntansbilder på vad som ska åstadkommas på den utbildningsnära nivån. Det framgår dock vare sig i utvärderingsunderlagen eller vid platsbesöken hur det systematiskt följs upp på institutionerna. Eftersom det pedagogiska programmet lyfts fram som centralt i accentueringen av vad som är viktigt att upprätthålla och utveckla för utbildningarnas kvalitet, ser bedömargruppen det som ett utvecklingsområde att få det mer spritt i organisationen.

Lärosätet och studentinlagan pekar på svårigheter för internationella medarbetare och studenter att engagera sig i kvalitetsarbetet eftersom det framför allt genomförs på svenska. Uppsala universitets språkpolicy anger att möten ska vara inkluderande och involverande utifrån ett lika villkorsperspektiv och att detta även gäller språket. Enligt språkpolicyen är huvudregeln att svenska är mötesspråk, men att det inte ska hindra mötesdeltagare att tala engelska och att språkfrågan bör tas upp i början av mötena. Både studentinlagan och självvärderingen visar att det finns intresse och engagemang för att åtgärda dessa brister samt att arbetet på vissa platser redan pågår. Att anpassa mötesspråket utifrån ett lika villkorsperspektiv och på allvar dra nytta av lärosätets internationalisering skulle bredda perspektiven på kvalitetsarbetet. Bedömargruppen noterar att lärosätet visar en medvetenhet om utmaningarna relaterade till att förbättra förutsättningarna för internationella medarbetare och studenter att engagera sig i kvalitetsarbetet. Bedömargruppen delar lärosätets syn på att ett utvecklingsområde är behov av ytterligare åtgärder för att involvera fler lärare och forskare i kvalitetsarbetet och tillsammans med studentkåren hitta effektiva strategier för att stimulera en högre studentmedverkan. Detta gäller särskilt internationella medarbetare och studenter. Detta beläggs ytterligare i studentinlagan.

1.5 Lärosätet säkerställer att de resultat och slutsatser som genereras av kvalitetssystemet systematiskt tas tillvara i den strategiska styrningen, kvalitetsarbetet och i utvecklingen av kvalitetssystemet.

Uppfylld

Bedömargruppen anser att lärosätet på ett tillfredsställande sätt visat att resultat tas tillvara i den strategiska styrningen och utvecklingen av kvalitetssystemet.

I självvärderingen framgår att lärosätets prioriteringar och andra satsningar som konsistoriet beslutar om fastställs i verksamhetsplanen. Som underlag får konsistoriet en uppföljningsrapport som relaterar till *Mål och strategier* och årsredovisningen. Uppföljning sker inom och mellan samtliga organisatoriska nivåer vid universitetet. Lärosätet har integrerat kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling som ett steg i den årliga processen för verksamhetsplanering. På den övergripande nivån är vetenskapsområdenas återrapporteringar centrala. Exempelvis har återrapporteringen för vetenskapsområdet teknik och naturvetenskap för 2020 ett årligt utvecklingsfokus och en sammanfattande återkoppling på resultatet. Bedömargruppen anser att detta ger en god grund för att säkerställa att resultat och slutsatser som genereras av kvalitetssystemet systematiskt tas tillvara i den strategiska styrningen. Dock framkommer att utmaningar med tolkningar av kvalitetssystemets centrala komponenter bland programansvariga lever kvar 2018–2019 men att utvecklingen går åt rätt

håll.

Enligt självvärderingen genomförs varje höst kvalitetsdialoger mellan rektor och vicerektorerna, som ansvarar för vetenskapsområdena där vicerektorerna har samlat erfarenheter och underlag från kvalitetsarbetet, till exempel den årliga kvalitetsrapporten. Av utvärderingsunderlagen framgår att kvalitetsdialogerna mellan rektor och vetenskapsområdena följer upp strategiska områden i kvalitetsarbetet. Exempelvis diskuteras verksamhetens arbete med kursvärderingar samt utbildningsutvärderingarna. Kvalitetsdialogernas vikt och roll vid lärosätet framgick vid platsbesöken, där kvalitetsdialogernas roll lyftes fram som central på den övergripande nivån.

Utbildningsutvärderingarna var ett av ämnena för kvalitetsdialogerna 2019, när ingen utvärderad utbildning hade bedömts vara i behov av nödvändiga åtgärder. Det resultatet problematiserades i dialogerna enligt självvärderingen. Sedan dess har elva utvärderingar föranlett åtgärder, vilket visar att justeringar har gjorts som har ökat skärpan i systemet. Bedömargruppen konstaterar att resultat och slutsatser som genereras av kvalitetssystemet bidrar till att utveckla systemet.

Den övergripande verksamhetsplanen som konsistoriet beslutar om fastställer lärosätets övergripande prioriteringar. Exempelvis finns mål i den övergripande verksamhetsplanen om att samtliga områdes- och fakultetsnämnder ska inarbeta ett avsnitt om långsiktig kompetensförsörjning som ska redovisas på rektors områdesdialog under hösten. Det målet finns i verksamhetsplanen för vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap för 2020 som "vidarebefordrat mål" till institutionerna om att i sin verksamhetsplanering integrera en kompetensförsörjningsplan. I verksamhetsplanen för utbildningsvetenskap finns däremot en kompetensförsörjningsplan där innehållet för hela fakulteten ingår. I utvärderingsunderlagen syns en tråd från vetenskapsområdets/fakultetens årliga uppföljning och de strategiska utfästelserna, vilket stärker bedömargruppens intryck av att kvalitetssystemets resultat finns som underlag i den strategiska styrningen.

Det framgår av kvalitetsrapporten en systematik i utbildningsutvärderingarna som stödjer att resultat tas omhand genom att utbildningsansvariga skriver en utvärderingsrapport. Den sammanfattar de viktigaste slutsatserna utifrån självvärderingen och bedömarutlåtandena, och redovisar prioriterade planerade åtgärder. Utvärderingsrapporten behandlas sedan av ansvarig områdes- eller fakultetsnämnd som fastställer sin slutsats. Vid platsbesöken förstärktes bilden av att utbildningsutvärderingsstrukturen var ett gott stöd för verksamhetens olika nivåer att strategiskt arbeta med kvalitetssäkring och kvalitetsutvecklingsarbete.

Bedömargruppen ser det som positivt att rektor summerar utvärderingsåret för utbildningarna med resultat, styrkor och svagheter samt planerade åtgärder. Den summeringen läggs fram för konsistoriet genom kvalitetsrapporten. Under platsbesöken stärktes bedömargruppens intryck av att konsistoriet var involverat i kvalitetssystemet och fick goda förutsättningar att säkerställa strategiska implikationer utifrån resultat från kvalitetssystemet. När det gäller utbildningsutvärderingarna har samtliga fakulteter enligt självvärderingen kontinuerligt justerat sina arbetssätt under den tid de använt utvärderingarna. Lärosätet upplever att ägandeskap och ansvarstagande är starkt hos fakulteterna, vilket verifierades vid platsbesöken. Det har genomförts en halvtidsutvärdering av modellen för utbildningsutvärderingar där fakulteterna även reflekterar över arbetssättet med årlig uppföljning, vilket bedömargruppen anser är en styrka.

Bedömargruppen har tagit del av flera goda exempel där den årliga uppföljningen tydligt knyter an till identifierade utvecklingsområden och kontinuerligt följs upp. Exempelvis framgår det av

samhällsvetenskapliga fakultetens kvalitetsanalys att resultat och slutsatser som genereras av kvalitetssystemet följs upp i en dokumentation som också tydliggör vad som genomförts och vad som kvarstår. Det finns andra goda exempel där vidtagna åtgärder följs upp i strukturerna under vetenskapsområdesnivå. Motsvarande tydlighet saknas dock i andra underlag som bedömargruppen tagit del av och skillnaderna framträdde även vid platsbesöken. Även om lärosätets uttalade ambition med kvalitetssystemet är att det ska vara lokalt och kontextuellt anpassningsbart, så är det centralt att det går att säkerställa och följa att identifierade utvecklingsområden tas omhand. Bedömargruppen anser att lärosätet bör säkerställa att motsvarande systematik finns etablerad i hela verksamheten.

Lärosätet har utmaningar i det utbildningsnära kvalitetsarbetet, där det också finns stora variationer i strukturer och arbetssätt, vilket framgår av fördjupningsunderlag och platsbesök. Utmaningarna gäller exempelvis kursvärderingsprocessen, bland annat genomförande av kursvärderingar på forskarutbildningsnivå samt bristande återkoppling och information. Den utmaningen blev även framträdande under det andra platsbesöket. Resultat från undersökningar (t.ex. doktorandundersökning 2015/2016, Uppsala studentkårs undersökning 2018, Studentbarometern 2018 och UKÄ:s juridiska tillsyn 2020) har under ett antal år visat på ett behov av förbättringar av kursvärderingar och kursrapporter. Självvärderingsrapporten redogör för åtgärder som har genomförts vid några vetenskapsområden/fakulteter (t.ex. vetenskapsområdet för medicin och farmaci, och vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap). Det blev även tydligt för bedömargruppen under platsbesöken att de flesta utbildningsmiljöer arbetar aktivt med att utveckla detta område och i självvärderingsrapporten framgår att lärosätet nyligen har påbörjat en översyn av de universitetsgemensamma riktlinjerna och rekommendationerna för kursvärderingar. Bedömargruppen anser det är viktigt att systematiken och strukturen i kursutvärderingsprocessen utvecklas, för att bättre ta omhand resultat och slutsatser från kvalitetssystemet.

1.6 Lärosätet säkerställer att den information som genereras av kvalitetssystemet publiceras och kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter och får en spridning inom organisationen

Uppfylld

Bedömargruppen konstaterar att lärosätet på den systemövergripande nivån kommunicerar den centrala informationen i form av exempelvis fakulteternas återrapportering och resultaten från utbildningsutvärderingarna. Samtidigt framkommer uppenbara brister i informationen om kursvärderingar. Problemet med det framgår av resonemanget i bedömningsgrund 3.6.

I självvärderingen framgår att lärosätet har en kommunikationspolicy, dokumenthanteringsplan och språkpolicy. Lärosätet redovisar också i sin självvärdering en medvetenhet om vikten av att erbjuda information på engelska för internationella studenter, lärare och forskare. Den medvetenheten framträdde även under platsbesöken, men bedömargruppen noterar att det, medvetenheten till trots, finns miljöer där internationella representanter upplever stor problematik.

Mål och strategier framhåller att kvalitetssystemet ska hållas öppet och ska vara känt av lärare, forskare och studenter samt intressenter i omvärlden. Lärosätet hänvisar den primära informationsspridningen till processerna kopplade till verksamhetsplanering och uppföljning av utbildning. På övergripande nivå skickas kvalitetsrapporten ut till alla fakultetsnämnder med

Datum
2021-10-12Reg.nr
411-00438-19

uppmaning att spridas vidare. Beskrivningen av kvalitetssystemet finns på lärosätets webbplats och kommer enligt lärosätet användas vid introduktion av nya medarbetare och studentrepresentanter. Det är bedömargruppens sammantagna bild efter platsbesöken att den information som genereras av kvalitetssystemet får en spridning inom organisationen.

Kvalitetsrapporterna finns tillgängliga på webbplatsen, och i kvalitetsrapporten för 2020 finns en länk till utlåtandet från samtliga genomförda utbildningsutvärderingar, vilket bedömargruppen anser är en styrka. Bedömargruppen anser att lärosätet har ett rutinemässigt och systematiskt arbete för att kommunicera den information som genereras av kvalitetssystemet och att det visar på en medvetenhet om utmaningarna med att bedriva och genomföra relevanta åtgärder.

För information till studenter hänvisas till dels direkt kommunikation till studentkåren, dels studentportalen. Det framgår av studentinlagan att studenterna upplever att resultatet av kvalitetsarbetet inte redovisas i tillräcklig omfattning. Även lärosätet medger utmaningar med informationsspridning av exempelvis kursvärderingar. Vid platsbesöken framkom att campus Gotland har större utmaningar, eftersom de geografiskt är frånkopplade huvudcampus. I studentinlagan och programrapporter samt under platsbesöken framkommer brister i kursrapporterna. Bristerna förklaras bero på systemet i sig samt bristande efterfrågan och återkoppling.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet

Tillfredsställande

Bedömargruppen anser att lärosätet säkerställer att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov, bland annat genom att det granskas i de utbildningsutvärderingar som lärosätet genomför. Utbildningsutvärderingarna och de årliga uppföljningarna säkerställer även att infrastruktur, studentstöd och läranderesurser är ändamålsenliga och används på ett effektivt sätt. Bedömargruppen konstaterar att lärosätet säkerställer en främjande miljö, där undervisande personal har möjlighet att utveckla sin pedagogiska kompetens och ämneskompetens samt där lärare och forskare får möjligheter till karriärvägledning och utveckling av sitt ledarskap. Slutligen finner bedömargruppen att lärosätet har säkerställt tillräckliga förutsättningar för att studenter och doktorander ska kunna genomföra sin utbildning inom planerad studietid. Men ett angeläget utvecklingsområde är att säkerställa att doktorandernas individuella studieplaner följs upp systematiskt över hela lärosätet.

Bedömargruppen har identifierat följande styrkor:

- Lärosätet säkerställer i sina utbildningsutvärderingar bland annat tillgång till läranderesurser, infrastruktur och studentstöd.
- Det pedagogiska programmet ger bra förutsättningar för kvalitetsarbete.
- Kurser erbjuds centralt för pedagogisk utveckling. Det finns resurser och processer för pedagogisk utveckling på lokal nivå, t.ex. TUR (teknisk-naturvetenskapliga fakultetens universitetspedagogiska råd).

Bedömargruppen har identifierat följande utvecklingsområden:

Datum
2021-10-12Reg.nr
411-00438-19

- Lärosätet behöver hitta balansen mellan bedömningen av forsknings- och undervisningskompetensen vid rekrytering.
- Lärosätet behöver utveckla den utländska personalens, doktoranders och studenternas förutsättningar för deltagande. Utländska studenter behöver erbjudas karriärstöd.
- Det behöver säkerställas att doktorandernas individuella studieplaner följs upp systematiskt över hela lärosätet.

Bedömningar av bedömningsgrunder:

2.1 Lärosätet säkerställer att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov.

Uppfylld

Bedömargruppen anser att lärosätet har processer för att säkerställa att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov, bland annat genom att det granskas i utbildningsutvärderingarna. I självvärderingen framgår att krav som fordras för olika akademiska roller vid lärosätet beskrivs både i det övergripande mål- och strategidokumentet samt i det pedagogiska programmet. För att säkerställa att kompetensen motsvarar utbildningsverksamhetens behov, hänvisar lärosätet till processen för inrättande av ny utbildning, till utbildningsutvärderingarna samt till institutionernas arbete med bemanning av kurser och program samt forskarhandledning. När det gäller utbildningsutvärderingarna framgår det av underlagen att ämnesmässig och högskolepedagogisk kompetens samt generell lärarkapacitet är en av de elva parametrar som följs upp.

I kvalitetsrapporterna för 2019 och 2020 framgår att lärarnas vetenskapliga och pedagogiska kompetens är en styrka. Samtidigt redovisar kvalitetsrapporten för 2020 att lärarkapaciteten och bemanningen är det viktigaste utvecklingsområdet och ger rekommendationer för kompetensutveckling av lärare. Bedömargruppen anser att det är en styrka att lärosätet kan visa att kvalitetssystemet har identifierat utvecklingsbehov inom området.

Det finns kriterier och processer för att rekrytera lärare. Vid platsbesöken förstärktes bilden av att lärosätet har arbetat systematiskt med att uppvärdera betydelsen av pedagogisk skicklighet, och samtidigt behållit höga krav på den vetenskapliga skickligheten. Vid det forskningsintensiva lärosätet är det inte lätt att hitta balansen mellan att främja både den pedagogiska och vetenskapliga skickligheten, men bedömargruppen anser att lärosätet systematiskt har förstärkt betydelsen av den pedagogiska skickligheten hos lärare och forskare. Av självvärderingen framgår att lärosätet systematiskt har utvecklat personalens möjligheter att delta i pedagogiska kurser. Bedömargruppen anser att det är viktigt i karriärutvecklingen att stödja både den pedagogiska, ämnesdidaktiska och vetenskapliga skickligheten hos den undervisande personalen.

2.2 Lärosätet säkerställer att de tillhandahåller en främjande miljö som ger undervisande personal möjlighet att utveckla såväl sin pedagogiska kompetens som sin ämneskompetens, samt förutsättningar att bedriva sitt arbete på ett effektivt sätt.

Datum
2021-10-12Reg.nr
411-00438-19*Uppfylld*

Bedömaregruppen konstaterar att lärosätet säkerställer en främjande miljö där undervisande personal har möjlighet att utveckla sin pedagogiska kompetens och ämneskompetens samt där lärare och forskare får möjligheter till karriärvägledning och utveckling av sitt ledarskap. Förutsättningar säkerställs för att arbetet ska kunna bedrivas effektivt. Det pedagogiska programmet är ett gott exempel, men det kan behöva göras mer känt på institutionsnivå.

Av självvärderingen framgår att den undervisande personalen ska få möjlighet till högskolepedagogisk och ämnesdidaktisk kompetensutveckling. Intervjuerna vid platsbesöken visar att det pedagogiska programmets principer är välkända på fakultetsledningsnivå, men att det varierar hur pass välkända de är bland övrig personal.

Olika kurser erbjuds centralt av enheten för universitetspedagogik. Lärarnas möjligheter och aktivitet för att delta i den pedagogiska utbildningen varierar. Intervjuerna vid platsbesöken visade på olika behov vid olika fakulteter, och lärare betonade att det är viktigt att stödja lärare på en lokal nivå för att understryka vikten av ämnesdidaktik. Vikten av kollegialt lärande för att stärka kompetensen framgår i självvärderingen, vilken även bekräftades vid platsbesöken.

Pedagogiska ledare ska få stöd att utveckla den egna rollen, samt att initiera, stimulera och genomföra pedagogiskt utvecklingsarbete. Medarbetare inom forskning och utbildning, inklusive doktorander, erbjuds karriärvägledning. Lärare och forskare får möjlighet att utveckla sitt ledarskap och tidigt i karriären förbereda sig för ledningsroller. Det systematiska stödet sker genom årliga medarbetarsamtal med prefekten eller någon annan ledningsansvarig.

2.3 Lärosätet säkerställer att infrastruktur, studentstöd och läranderesurser är ändamålsenliga för studenternas och doktorandernas lärande och att dessa används på ett effektivt sätt.

Uppfylld

Bedömaregruppen anser att lärosätet ger en god överblick över hur det systematiska arbetet ser ut för att säkerställa ändamålsenliga läranderesurser, studentstöd och infrastruktur samt hur det hör samman med resten av kvalitetssystemet. Lärosätet genomför arbetet systematiskt och tar tillvara resultat från de olika undersökningarna och utvärderingarna.

Lärosätet hänvisar till riktlinjer för studenternas arbetsvillkor och riktlinjer för inrättande av utbildning när det gäller att säkerställa infrastruktur och läranderesurser. Lärosätet hänvisar även till den uppföljning som sker inom ramen för utbildningsutvärderingarna. Men sexårscykeln är inte tillräcklig för att kontinuerligt säkerställa infrastruktur, studentstöd och läranderesurser. Intervjuerna vid platsbesöken visade att lärosätet använder resultat från årliga uppföljningar för att utveckla undervisningsprogrammen. Bedömaregruppen kan konstatera att det finns exempel på hur åtgärder som identifierats vid den årliga uppföljningen gradvis genomförs under de kommande åren (kvalitetsanalys 2018–2020 för den samhällsvetenskapliga fakulteten).

Av självvärderingen framgår det att studenter och doktorander är rimligt nöjda med studentstödet och att strukturen främjar lärandet på ett ändamålsenligt sätt. Det framgår också att stöd och resurser kan

Datum
2021-10-12

Reg.nr
411-00438-19

variera för både studenter och anställda. Vid platsbesöken förstärktes bilden av att studenter i stort är tillfreds med det stöd som lärosätet erbjuder. Det finns en stor flexibilitet i vägledande samtal: fysiskt besök, digitalt möte, telefon- eller promenadmöten.

När det gäller infrastruktur framhålls universitetsbibliotek, ny lärplattform och olika it-verktyg som centrala. Undervisande lärare var enligt självvärderingen i hög grad involverade i planeringen och utvecklingen av en ny lärplattform, grundad i en extern utvärdering av den digitala miljön, vilket är en styrka. I självvärderingen framgår också att fakulteterna genomför egna undersökningar av studiemiljön, infrastruktur, studentstöd och läranderesurser.

2.4 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, att studenter och doktorander ges goda förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Uppfylld

Bedömargruppen anser att lärosätet har säkerställt tillräckliga förutsättningar för studenter och doktorander att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

I självvärderingen framgår att säkerställande av infrastruktur, studentstöd och läranderesurser som är ändamålsenliga för studenters och doktoranders lärande bland annat sker genom processen för inrättande av utbildning. Där ska fakulteterna bland annat redovisa vilken lärarkompetens, lärarkapacitet samt tillgång till lokaler och utrustning som utbildningen behöver.

Lärosätet beskriver i självvärderingen hur det systematiskt följer upp studenternas resultat för att identifiera program och kurser med låg genomströmning. Bedömargruppen delar lärosätets uppfattning att det är viktigt att vara medveten om de olika faktorerna som kan förlänga studietiden. Lärosätet beskriver att de viktigaste åtgärderna för en god genomströmning sker inom och nära utbildningarna, där kurser med låg genomströmning identifieras, orsakerna utreds och åtgärder vidtas.

Av självvärderingen framgår att lärosätet i sina utbildningsutvärderingar följer upp lärarkapacitet och studenters delaktighet samt erbjuder en tillgänglig och ändamålsenlig studiemiljö. Utvärderingarna sker vart sjätte år och den kontinuerliga årliga uppföljningen är därför viktig. Ett gott exempel på hur det pedagogiska programmet kan användas gavs i intervjun med lärare inom BMA-programmet, där det pedagogiska programmet används för dialog med studenterna om förväntningar. Platsbesöken visade dock även att kännedomen om det pedagogiska programmet varierade kraftigt.

Av självvärderingen framgår att lärosätet betonar den individuella studieplanens betydelse för doktorandernas förutsättningar att genomföra forskarutbildningen inom planerad tid. Samtidigt framgår det av självvärderingen och studentinlagan att uppföljningsrutinerna varierar vid lärosätet, vilket även bekräftades vid platsbesöken. Av självvärderingen och platsbesöken framgår det inte helt klart hur lärosätet hanterar situationer när större avvikelser från den planerade progressionen uppstår.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat
Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet

Datum
2021-10-12Reg.nr
411-00438-19*Tillfredsställande*

Utifrån självvärderingen, studentinlagan, platsbesöken och annat skriftligt underlag som bedömaregruppen har tagit del av framgår det att lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning och kontinuerligt genomför uppföljningar och regelbundna granskningar av sina utbildningar, för att säkerställa att de är aktuella och anknyter till relevant forskning. Bedömaregruppen anser att det utbildningsnära kvalitetsarbetet i stora delar fungerar bra, vilket bland annat framgår genom goda exempel på att studenterna uppmuntras till att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna, god forskningsanknytning och ett systematiskt arbete för att säkerställa konstruktiv länkning.

Bedömaregruppen finner dock att det finns brister i hur kursvärderingar genomförs och återkopplas. Av både självvärderingen, studentinlagan och platsbesöken framkommer att lärosätet behöver förbättra systematiken i hur resultaten från kursvärderingarna kommuniceras både till de studenter som gått kursen och till de studenter som ska gå kursen vid nästkommande kurstillfälle.

Bedömaregruppen har identifierat följande styrkor:

- Lärosätet utlyser medel för att stödja pedagogiskt utvecklingsarbete och initiera tvärvetenskapliga kurser.
- Lärosätet gör goda insatser för att öka studenternas aktiva roll i lärandeprocesser, bland annat genom en kurs riktad till lärare, en workshop för att konkretisera studentaktivitet och som tema vid den pedagogiska konferensen.
- Lärosätet följer varje år upp studenternas delaktighet i lärandeaktiviteter på ett föredömligt sätt.
- Flera fakulteter använder framgångsrikt examensmålsmatriser för att fånga den konstruktiva kopplingen mellan mål på olika nivåer.

Bedömaregruppen har identifierat följande utvecklingsområden:

- Lärosätet behöver säkerställa att man återkopplar resultat och genomförda åtgärder utifrån kursvärderingarna till studenterna.
- Lärosätet behöver säkerställa att man kommunicerar åtgärder som planeras eller genomförs för att förbättra och utveckla utbildningarna med relevanta intressenter.
- Lärosätet behöver förtydliga argumenten för när man väljer att låta utbildningar vara vilande i stället för att läggas ned.
- Lärosätet behöver förtydliga vad forskningsanknytning kan innebära, eftersom det även inkluderar annat än att lärare bedriver egen forskning. Särskilt fokus bör läggas på hur adjunkter säkerställer forskningsanknytning i sina kurser.

Bedömningar av bedömningsgrunder:

3.1 Lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning samt ändamålsenliga rutiner och processer för utformning, utveckling, inrättande samt nedläggning av utbildningar.

Uppfylld

Av självvärderingen, fördjupningsmaterialet och platsbesöken framgår att lärosätet har tydliga

Datum
2021-10-12Reg.nr
411-00438-19

styrdokument och riktlinjer för utformning, utveckling, inrättande och nedläggning av utbildningar.

Lärosätet prövar inför inrättande av utbildning förslaget mot följande kriterier: utbildningens plats i utbildningsutbudet, lärarkompetens och kompetensutveckling, forskningsanknytning, progression i förhållande till examensmålen, undervisningens utformning, systematisk kvalitetssäkring, kvalitetsutveckling och studentmedverkan, utbildningens koppling till en framtida arbetsmarknad, eventuell verksamhetsförlagd utbildning eller praktik, dimensionering och finansiering, service och stöd till studenter, speciella behov av lokaler och utrustning, behörighet, examen, övergångsmöjligheter till utbildning på avancerad nivå respektive forskarnivå, internationalisering, lika villkor – jämställdhet – breddad rekrytering samt hållbar utveckling. Enligt riktlinjerna framgår att rektor fattar beslut om inrättande eller avveckling efter förslag från områdesnämnden eller fakultetsnämnden.

Vid platsbesöken gavs exempel på hur initiativ till nya eller förändrade utbildningar bland annat kan komma från lärarlag, studenter via kursvärderingar, avnämare via programråd och alumnundersökningar. Sådana initiativ förs vidare via institutionsstyrelsen till fakulteten, där de diskuteras med dekanen. Fakultetsnämnden fattar beslut om förändringar i befintliga utbildningar och rektor fattar beslut om inrättande av utbildning.

Bedömargruppen noterar även att det i verksamhetsområdenas årliga åiterrapporteringar om genomförda utbildningsutvärderingar till rektor framgår flera exempel på planerade utvecklingsinsatser som en följd av utvärderingsresultaten. Utvecklingsinsatser är till exempel väl framlyfta i fakulteten för teknik och naturvetenskaps åiterrapporteringar av årliga fokusområden för utveckling och i årsrapporterna från samma fakultets universitetspedagogiska råd (TUR).

Vissa fakulteter förefaller främst pausa utbildningar och mer sällan fatta beslut om nedläggning. Även när det gäller forskarutbildning framgår av självvärderingen att lärosätet sällan avvecklar forskarutbildningsämnen. Det framgår dock i minnesanteckningar från kvalitetsdialoger inom vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap att den teologiska fakulteten genomfört ett kvalitetsarbete som bland annat resulterat i sammanslagna forskarutbildningsämnen samt avveckling av fyra huvudområden och två utbildningsprogram. Samtidigt har ett nytt huvudområde och tre nya program inrättats där.

Bedömargruppen ser det som en styrka att både rektor och de flesta fakulteter utlyser pedagogiska medel för att stödja pedagogiskt utvecklingsarbete. Ett gott exempel på stöd till pedagogisk utveckling är att rektor har avsatt medel för att utveckla tvärvetenskapliga kurser. Kurserna utvecklas i samarbete mellan lärare inom olika vetenskapsområden, och satsningen har resulterat i fjorton nya kurser. Kurserna är av bildningskaraktär och svarar mot aktuella samhällsutmaningar.

3.2 Lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs på ett sätt som uppmuntrar studenterna till att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna, vilket också återspeglas i examinationen.

Uppfylld

Av självvärderingen, platsbesöken, styrdokumenten och det skriftliga material som bedömargruppen har tagit del av framgår att lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs på ett sätt som uppmuntrar studenterna till att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna, vilket också återspeglas i

examinationen. I lärosätets riktlinjer står att fakultetsnämnden vid inrättande av ny utbildning eller nytt huvudområde ska beskriva hur undervisningens utformning och examination bidrar till att underlätta studenters lärande och till att studenterna tar en aktiv roll i lärandeprocessen. Bedömargruppen uppfattar att dessa riktlinjer är verksamma i praktiken.

Vid första platsbesöket framgick att studierektorerna varje år följer upp studenternas delaktighet. Lärosätet strävar efter att frångå utbildningar som präglas av enbart föreläsningar och införa mer studentaktiverande undervisningsformer, vilket redan finns etablerat inom delar av organisationen. Vid lärardagarna följs goda exempel på studentaktivering i utbildningen upp. Bedömargruppen noterar ett särskilt gott exempel i projektet Aktiv studentmedverkan (ASP), där en handbok med titeln *An Active Student Participation Companion* tagits fram som stöd för aktiv studentmedverkan. Av självvärderingen framgår att lärosätet erbjuder utbildning i detta ämne till medarbetare och även arbetar med att lyfta fram goda exempel på aktiv studentmedverkan.

Under det andra platsbesöket fick bedömargruppen ytterligare goda exempel på hur lärare i kurser inom olika vetenskapsområden utformar undervisningen på ett sådant sätt att studenterna aktiveras genom till exempel debatter, rollspel, seminarier och gruppdiskussioner. Delar av detta sker även inom ramen för examinerande moment.

Självvärderingen lyfter också fram goda exempel på hur lärosätet uppmuntrar studenter och doktorander att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna. Dessutom noterar bedömargruppen att fakulteten för teknik och naturvetenskap beslutat om en obligatorisk kurs i studentaktiverande undervisningsformer för fakultetens alla lärare, som ges av fakultetens universitetspedagogiska råd. De årliga återrapporteringarna ger även exempel på hur utbildningarna arbetar för att stärka studentmedverkan i nämnder och råd. Studentaktiviteten kan ta sig många uttryck och utformas på olika sätt beroende på utbildning och studentgrupp, men lärosätet lyfter i självvärderingen bland annat fram svårigheter med att studenterna i vissa fall motverkar försök till studentaktiverande undervisning. Det framgår inte hur lärosätet arbetar för att minska dessa problem, vilket är ett viktigt område att arbeta vidare med trots många goda exempel.

Självvärderingen framhåller att det pedagogiska programmet är viktigt för att tydliggöra studentens aktiva medverkan i läroprocesser genom att klargöra studenternas respektive universitetets roller för att skapa en god utbildning. Exempelvis preciseras lärosätets och studenternas ansvar för aktiverande undervisningsformer. Det pedagogiska programmet lyftes inte i lika stor utsträckning fram vid platsbesöken som i självvärderingen, men innehåller goda tankar om studentaktivitet som bedömargruppen anser bör vara ett gott stöd för att arbeta vidare med den här frågan.

3.3 Lärosätet säkerställer ett nära samband mellan forskning och utbildning i verksamheten.

Uppfylld

Av självvärderingen och platsbesöken framgår att lärosätet genom sin starka forskning har goda förutsättningar att erbjuda forskningsanknuten utbildning. Alla lektorer har utrymme för forskning i sin anställning, även om omfattningen varierar och många utvidgar sin forskningsandel genom externa medel.

Datum
2021-10-12Reg.nr
411-00438-19

Samtidigt redovisar självvärderingen exempel på utbildningar där forskningsanknytningen brister eller där det råder brist på disputerade lärare, främst inom vissa yrkesprogram. Vidare framgår det inte tydligt i självvärderingen hur lärare säkerställer forskningsanknytning på andra sätt än genom egen forskning. Av självvärderingen framgår att en internationell utvärderingspanel inom ramen för ett projekt om kreativ utbildningsutveckling har noterat att lärosätet har en snäv syn på vad forskningsanknytning kan innebära. Även inom ramen för forskningsutvärderingen (KoF17) noterade bedömarpaneler att relationen mellan utbildning och forskning varierade mellan olika miljöer, och skulle kunna förstärkas i viss utbildning på grundnivå.

Vid det andra platsbesöket tog bedömargruppen upp frågan om forskningsanknytning med de fokuserade utbildningarna, och fick då en tydligare bild av hur lärosätet resonerar om forskningsanknytning inom olika utbildningar. Det framgick att god forskningsanknytning i kurser inte nödvändigtvis förutsätter att lärarna bedriver egen forskning, utan att de lyfter in aktuell nationell och internationell forskning i kursinnehållet ändå. Studenterna behöver inte få ta del av lärarnas egen forskning, men får ta del av forskningsresultat, göra nedslag i både historisk och aktuell forskning inom ämnet samt får metodkunskap. Inom självständiga arbeten och i andra forskningsförberedande kurser är detta särskilt framträdande, eftersom studenterna förväntas relatera sina texter till närliggande forskning.

Bedömargruppen noterar att det i vissa utbildningsutvärderingar uppmärksammas brister i forskningsanknytningen. Forskningsanknytning har därför särskilt fokuserats på såväl rektors- som fakultetsnivån, bland annat genom högskolepedagogiska kurser, pedagogiska priser, förstärkning till små forskningsmiljöer, forskarutbildning, seminarieverksamhet riktad till adjunkter och lärosätesövergripande forskarskolor. Forskningsanknytning finns även med som tema i vissa fakulteters årliga programuppföljningar. Bedömargruppen konstaterar att dessa insatser är lovvärda, även om forskningsanknytning för lärosätet som helhet är ett fortsatt utvecklingsområde.

3.4 Lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs med tydlig koppling mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter och examinationer.

Uppfylld

Av självvärderingen, platsbesöken, styrdokumenterna och skriftligt material som bedömargruppen har fått ta del av, framgår att lärosätet arbetar för att säkerställa kopplingen mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter och examinationer vid både inrättande av utbildning och vid utbildningsutvärdering.

Av självvärderingen framgår att de flesta fakulteter vid inrättande av utbildning använder examensmålmatiser, vilket också framgår av exempelvis verksamhetsrapporterna från fakulteten för teknik och naturvetenskap. Vid utbildningsutvärderingar fokuserar bedömarens rekommendationer ofta på målpåfyllelse, examination och progression. Bedömargruppen anser att examensmålmatiser är ett bra sätt att fånga den konstruktiva länkningen mellan mål på olika nivåer och ett gott exempel som lärosätet gärna kan sprida till övriga fakulteter.

När det gäller forskarutbildning så framgår det av självvärderingen att fakulteten för teknik och naturvetenskap har lagt till de nationella examensmålen i mallen för doktoranders individuella studieplan och gjort en inventering av goda exempel på planering av doktoranders forskarutbildning

gentemot examensmålen. Bedömargruppen konstaterar att detta förefaller vara ett framgångsrikt sätt att säkerställa den konstruktiva länkningen till examensmålen inom forskarutbildningen.

Vid det andra platsbesöket framträdde en samlad bild av att både lärare och studenter gör en koppling mellan mål på olika nivåer och måluppfyllelse. Det förefaller vara ett tema som lyfts fram återkommande under kurser, vid lärarmöten, i pedagogiska utvecklingsarbeten och i kursvärderingar. Bedömargruppen anser att det är ett viktigt tecken på att den konstruktiva länkningen inte bara tas upp vid planeringen av utbildningen, utan även i genomförandet.

Bedömargruppen noterar flera goda exempel på utbildningsinsatser för att stärka måluppfyllelsen och kopplingen mellan mål på olika nivåer. Bland annat har lärosätet enligt självvärderingen utformat en pedagogisk fortbildningskurs i att undervisa i forskningsetik riktad till lärare, samt en introduktionskurs för doktorander där ett moment om hur studierna kan planeras i förhållande till examensmålen ingår.

3.5 Utifrån kontinuerliga uppföljningar och periodiska granskningar vidtar lärosätet de åtgärder som krävs för att förbättra och utveckla utbildningarna.

Uppfylld

Av självvärderingen, platsbesöken, styrdokumentet och det skriftliga material som bedömargruppen har fått ta del av framgår att lärosätet utifrån kontinuerliga uppföljningar och periodiska granskningar genomför de åtgärder som krävs för att förbättra och utveckla utbildningarna.

I självvärderingen beskriver lärosätet hur man arbetar med att genomföra åtgärder samt förbättra och utveckla utbildningar genom årliga uppföljningar av utbildningen inom vetenskapsområden och fakulteter, uppföljningar av utbildningsutvärderingar samt kursvärderingar. Den årliga uppföljningen innebär att institutionen och utbildningsprogrammet skriver en verksamhetsberättelse (kvalitetsrapport) med nyckeltal och redovisning av kvalitetsarbetet samt uppföljning av föregående års rapport och genomförda utbildningsutvärderingar. Rapporterna behandlas i något av fakultetsnämndens underorgan och därefter av fakultetsnämnden. Viss information rapporteras sedan vidare till rektor utifrån universitetsgemensamma anvisningar. Bedömargruppen fick vid platsbesöken och i utvärderingsunderlagen ta del av flera exempel på hur den här systematiken verkställs från institutionsnivå upp till högsta ledningsnivå.

När det gäller uppföljning av utbildningsutvärderingar framgår det av självvärderingen att fakultetsnämnderna ansvarar för att sammanställa, analysera, sprida och följa upp resultaten samt återrapporera de viktigaste slutsatserna till rektorsnivån. Den utvärderingsrapport som sammanställs för varje utbildningsutvärdering ska innehålla nämndens slutsats och beslut om särskild uppföljning vid behov. Nödvändiga åtgärder följs upp av fakultetsnämnden. Vid granskning av det material om utbildningsutvärderingar av de aktuella utbildningarna som bedömargruppen har fått ta del av, framgår det att beskrivningarna i styrdokumentet och självvärderingen stämmer överens med hur man i praktiken arbetar med utbildningsutvärderingar. Bedömargruppens uppfattning är därför att lärosätet arbetar med kontinuerligt förbättringsarbete i sina utbildningar.

Av självvärderingen framgår flera goda exempel på hur lärosätet har använt resultat från universitetsövergripande undersökningar för att förbättra och utveckla utbildningar, till exempel inom

Datum
2021-10-12Reg.nr
411-00438-19

grundutbildning i form av intensifierat internationaliseringsarbete samt inom forskarutbildning. Där har man infört handledarkollegium, halvtidsseminarium, uppföljning av doktorandalumner och samordning av doktorandkurser. Bedömaregruppen noterar att det finns en föredömlig struktur och systematik i exempelvis samhällsvetenskapliga fakultetens årliga återrapportering av utbildningsutvärderingar, där åtgärder redovisas som genomförda, påbörjade eller ännu inte påbörjade.

Samtidigt noterar bedömaregruppen att det i de årliga uppföljningarna framkommer exempel på när beslutade åtgärder inte genomförs, utan återkommer i verksamhetsplanen år efter år. Vid upprepade förändringar av tidsplanen för att genomföra åtgärder uppstår till slut frågan hur länge en beslutad men inte genomförd åtgärd är relevant. Det problemet kom även fram vid det andra platsbesöket, där olika skäl till förseningar av åtgärder diskuterades. Bedömaregruppen anser att tidsaspekten är viktig för att förbättrings- och utvecklingsarbete ska göra verklig skillnad för utbildningarna.

Lärosätet framhåller också kursvärderingar som ett instrument för att identifiera åtgärder och initiera utvecklingsarbete. Men i självvärderingen och vid platsbesöken lyfter lärosätet fram problem med återkopplingen av kursvärderingsresultat och vidtagna åtgärder till studenterna. Den svagheten betonar även studentinlagen. Bedömaregruppen noterar efter det andra platsbesöket att problem med kursvärderingar finns i flera avseenden: alla kurser genomför inte kursvärdering, det är låg svarsfrekvens på kursvärderingarna, den kursansvariga skriver inte alltid den förväntade kursrapporten efter genomförd kursvärdering, studenter upplever inte att de får återkoppling på genomförda kursvärderingar och inte heller information om förändringar som en kurs har genomgått på basis av förra årets kursvärdering. Bedömaregruppen anser därför att lärosätets arbete med kursvärderingar är ett angeläget utvecklingsområde för att komma till rätta med problemen.

3.6 Lärosätet säkerställer att granskningsresultat publiceras och att åtgärder som planeras eller genomförs för att förbättra och utveckla utbildningarna kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter.

Ej uppfylld

Bedömaregruppen konstaterar, i likhet med kritiken som framförs i studentinlagen, att trots att lärosätets riktlinjer anger att kursutvärderingsresultat och åtgärder ska publiceras och kommuniceras, så brister lärosätet i att kommunicera planerade och genomförda åtgärder på ett ändamålsenligt sätt till alla studenter i samtliga utbildningar och kurser.

Av självvärderingen framgår att resultatet av genomförda utbildningsutvärderingar samlas på en universitetsgemensam webbsida. Vid den årliga konferensen för utbildningsutvärderingar sprids erfarenheter och lärdomar från utvärderingarna inom universitetet. Den årliga kvalitetsrapporten sprids till externa intressenter via webben och programråd. Resultat och åtgärder diskuteras vid den årliga kvalitetsdialogen mellan rektor och vicerektorerna. Utifrån detta konstaterar bedömaregruppen att publicering av granskningsresultat och åtgärder sker samt att det förekommer goda exempel på hur lärosätet säkerställer kommunikationen mellan medarbetarna.

I studentinlagen påtalas dock brister i hur studentgruppen får tillgång till granskningsresultatet, annat än att resultatet publiceras på universitetets webbsida. Vid det andra platsbesöket framkom att problemet som tas upp i studentinlagen delvis kan förklaras med att lärosätet i alltför hög grad förlitar

Datum
2021-10-12Reg.nr
411-00438-19

sig på att de studeranderepresentanter som deltar i organ (till exempel programråd) där granskningsresultat och åtgärder kommuniceras ansvarar för att föra informationen vidare till samtliga berörda studenter. Bedömargruppen konstaterar att detta är en orimlig förväntan som inte kan förverkligas. För att kommunicera granskningsresultat och åtgärder till relevanta grupper verkar webbpublicering och information vid programråd samt interna möten i lärarkollegiet vara de främst använda kanalerna. Bedömargruppen anser att kommunikationen med relevanta intressenter fungerar, men inte med studenterna.

I självvärderingen anges vidare att efter genomförd kursvärdering ska den kursansvariga skriva en kursrapport som innehåller både synpunkter från studenter och lärare, kursens starka och svaga sidor samt förslag till eventuella åtgärder. Kursrapporten publiceras på studentportalen. Vid det andra platsbesöket fick bedömargruppen flera belägg för att kursrapporter inte alltid skrivs, på grund av att arbetsuppgiften glöms bort eller nedprioriteras. Påminnelser från studierektorn lyftes fram som ett viktigt medel för att öka andelen kursrapporter. Det framkommer även att lärare saknar stöd för att ta fram statistik som ska ingå i kursrapporten och därför behöver ta fram den manuellt. Kursrapporten skrivs på svenska, vilket är ytterligare ett hinder för att alla studenter ska kunna ta del av den. Bedömargruppens uppfattning är att ovanstående problem och brister med kursvärderingar måste åtgärdas för att bedömningsgrunden ska vara uppfylld.

Bedömningsområde: Jämställdhet**Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet***Tillfredsställande*

Utifrån självvärderingen, studentinlagan, platsbesöken och annat skriftligt underlag som bedömargruppen tagit del av, framgår det att lärosätet genom rutiner och processer, säkerställer ett systematiskt arbete med att beakta jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.

Bedömargruppen har identifierat följande styrkor:

- Lärosätet har i sina nuvarande mål- och strategidokument tydliga skrivningar om att lika villkorsperspektiv ska ingå i verksamheten.
- Lärosätet har handlingsplaner med bäring på jämställdhet och har nyligen reviderat riktlinjer för inrättande av utbildning, där jämställdhet numera ingår i en av aspekterna som ska beskrivas.
- I lärosätets cykliska utbildningsutvärderingar ingår att granska aspekten "att jämställdhetsperspektiv integreras i utbildningen".
- Inom ett vetenskapsområde innehåller samtliga kursvärderingar frågor om förekomsten av kränkande eller diskriminerande innehåll i undervisningsmaterialet.

Bedömargruppen har identifierat följande utvecklingsområden:

- Lärosätet bör säkerställa att det systematiska arbete som är påbörjat sprids vidare inom hela verksamheten, så att all verksamhet omfattas.
- Lärosätet bör förankra i verksamheten vad utbildningens innehåll och utformning ur ett

jämställdhetsperspektiv kan handla om utöver könsbalans.

Bedömning av bedömningsgrunden:

4.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, ett systematiskt arbete med att beakta jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.

Uppfylld

Lärosätet har i sina nuvarande mål- och strategidokument tydliga skrivningar om att lika villkorsperspektiv ska ingå i verksamheten. I självvärderingen hänvisas till planen för jämställdhetsintegrering, handlingsplanen för breddad rekrytering och handlingsplanen för lika villkor.

Planen för jämställdhetsintegrering innehåller insatsområden för utbildningens form och innehåll, intern resursfördelning samt rekrytering och kompetensförsörjning. Bedömggruppen anser att det är en styrka att lärosätet säkerställer att utbildningens innehåll har ett jämställdhetsperspektiv, till exempel genom att se över kursplaner, examinationsformer, bedömningsgrunder och betygssättning, kurslitteratur och undervisningsexempel, val av lärare, handledare och externa föreläsare, doktorandhandledning, fördelning av taltid och bekräftelse i undervisningssituationen samt schemaläggning, kursvärderingar och möjligheter till distansundervisning. Det finns även en uttalad hänvisning till utbildningsutvärderingarna.

Självvärderingen visar att det vid lärosätet finns ett lika villkorsråd som har i uppdrag att arbeta utifrån samtliga diskrimineringsgrunder och social bakgrund. Rektorsrådet för lika villkor leder arbetet. På institutionsnivå finns lika villkorsgrupper, där representanter för personal, studenter och doktorander deltar. Vid platsbesöken gavs några exempel på hur lika villkorsgrupperna på institutionerna arbetar, t.ex. görs intervjuer med lärare för att identifiera behov, samt olika former av seminarier och workshoppar om jämställdhetsintegrering och mångfaldsfrågor.

I självvärderingen framgår att det finns ett förslag på att jämställdhet ska vara ett nytt kriterium vid ansökan om att inrätta nya utbildningsprogram, huvudområden eller biområden. Vid tiden för genomförande av platsbesöken konstaterar bedömggruppen att riktlinjen har reviderats enligt förslaget och nu inkluderar en aspekt som handlar om hur utbildningen beaktar och integrerar ett lika villkors- och jämställdhetsperspektiv i utformning och genomförande. Lärosätet har i *Mål och strategier* definierat vad som menas med lika villkor-begreppet, vilket bedömggruppen anser är en god ansats.

Riktlinjerna för utbildningsutvärderingar som redovisas i självvärderingen anger att varje utvärdering ska granska om "jämställdhetsperspektiv integreras i utbildningen", och det finns kompletterande råd för hur man ställer frågor om det. I självvärderingen framgår att föregående års kvalitetsrapport har visat blandade resultat, där det i vissa utbildningar finns ett stort engagemang för perspektivet medan andra har brister i det systematiska arbetet. Bedömggruppen noterar att tidigare års kvalitetsrapporter redovisar liknande resultat, där det varierar hur den aspekten har bedömts. Bedömggruppen anser att det är positivt att utbildningsutvärderingarna har identifierat utvecklingsmöjligheter och anser att det visar att den här delen av kvalitetssystemet fungerar.

I underlagen till fördjupningsspåren noterar bedömggruppen att det finns exempel på att

handlingsplaner för årlig uppföljning inkluderar åtgärder för att stärka hur jämställdhetsperspektivet integreras i utbildningen (t.ex. den årliga uppföljningen vid medicinska fakulteten) och hur redovisning från fakultetsnivå till rektor inkluderar åtgärder (t.ex. teknisk-naturvetenskapliga fakultetens åiterrapportering till rektor). Bedömargruppen konstaterar att det därmed finns exempel på att lärosätet genomför åtgärder. Däremot kunde inte bedömargruppen belägga vid platsbesöken i vilken omfattning lärosätet säkerställer att åtgärder genomförs och följs upp efter samtliga hittills genomförda utbildningsutvärderingar.

Övriga analysunderlag för att säkerställa jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande som beskrivs i självvärderingen är t.ex. att lärosätets frågebank för kursvärderingar inkluderar frågor om bemötande, diskriminering och trakasserier. I självvärderingen och vid platsbesöken gavs exempel på att kursvärderingar inom vetenskapsområdet för medicin och farmaci inkluderar frågor om förekomsten av kränkande eller diskriminerande innehåll i undervisningsmaterial och att programenkäter genomförs med frågor om likabehandling (inom vetenskapsområdet teknik och naturvetenskap). Bedömargruppen konstaterar att det inte framgår hur liknande uppföljningar sker på ett systematiskt sätt inom samtliga delar av verksamheten.

Lärosätet redovisar i självvärderingen flera insatser och aktiviteter för att främja jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande. Det framgår att institutioner och fakulteter har olika former och angreppssätt. Exempelvis beskrivs pedagogiska kurser och jämställdhetsintegrering av kursplaner vid teologiska fakulteten samt hantering av svåra situationer i seminarierummet vid juridiska fakulteten. Vid platsbesöket verifierades att området ingår som moment på de pedagogiska utbildningarna. Vid platsbesöken gavs exempel på hur studenter involveras i att bedöma kurslitteratur, hur amanuenser anställs för att hålla möten med underrepresenterade studentgrupper och inspirera dem samt hur en seminarierie om normkritik och omedveten särbehandling hålls med lärare.

Lärosätet menar att en grundförutsättning för jämställdhet handlar om att rekrytera studenter och doktorander respektive rekrytera och befordra lärare och forskare samt fördela uppdrag. Av självvärderingen framgår att lärosätet strävar efter att bredda fältet av presumtiva studenter, för att minska snedfördelningen mellan könen. Både studentinlagan och självvärderingen lyfter fram olika satsningar för att rekrytera det underrepresenterade könet. Efter platsbesöken konstaterar bedömargruppen att vetenskapsområden, fakulteter och institutioner arbetar på olika sätt med frågan.

Vid platsbesöken noterar bedömargruppen att det råder skillnader i tolkningar av vad jämställdhet i utbildningarnas innehåll och utformning innebär. Bedömargruppen anser att det finns ett behov att lärosätet förtydligar vad det kan innebära att beakta jämställdhet i utbildningarna, både på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå.

I självvärderingen samt vid platsbesöken diskuteras och problematiseras jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande oftast utifrån antalet kvinnliga och manliga studenter/doktorander, personalens sammansättning när det gäller kön, arbetsmiljöfrågor, rekrytering samt generella jämställdhetsfrågor relaterade till exempelvis karriärvägar. Bedömargruppen instämmer i att dessa initiativ är viktiga och exempel på arbete som på ett övergripande sätt bidrar till ökad kunskap om genus och jämställdhet. Bedömargruppen rekommenderar dock ytterligare utveckling där de systematiska exempel som finns, på hur t.ex. kursplaner, examinationsformer, kurslitteratur och undervisningsexempel ses över, sprids i hela verksamheten och att planen för jämställdhetsintegrering förverkligas när det gäller utbildningens innehåll och utformning.

Bedömningsområde: Student- och doktorandperspektiv
Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet*Tillfredsställande*

Utifrån självvärderingen, studentinlagan, platsbesöken och annat skriftligt underlag som bedömargruppen har tagit del av framgår det att lärosätet på ett systematiskt sätt säkerställer att studenter och doktorander har möjligheter att utöva inflytande genom både det formella organiserade systemet och det informella som sker i det dagliga mötet mellan studenter, doktorander och personal. Lärosätet arbetar aktivt tillsammans med studentkårerna och doktorandråden för att de vigda platserna i beredande och beslutande organ ska upptas av studenter och doktorander och har ett nära samarbete om utvecklingen av verksamheten vid Uppsala universitet. Det framgår dock att lärosätet har utmaningar med att säkerställa likvärdighet inom hela lärosätet när det kommer till att ge student- och doktorandrepresentanterna goda förutsättningar att bidra till lärosätets utveckling. Det finns därför flera utvecklingsområden som lärosätet behöver arbeta vidare med. Trots detta anser bedömargruppen att student- och doktorandperspektivet är tillfredsställande.

Bedömargruppen har identifierat följande styrkor:

- Lärosätet säkerställer systematiskt möjligheter till student- och doktorandinflytande genom att bereda studenter och doktorander plats i beredande och beslutande organ på samtliga nivåer.
- Lärosätet har ett nära samarbete och en dialog med studentkårerna och doktorandråden.
- Studentrepresentanterna ersätts ekonomiskt för sin medverkan i utvecklingen av de olika utbildningarna.
- Studenternas möjlighet till studentinflytande följs systematiskt upp inom ramen för utbildningsutvärderingarna med planerade åtgärder som följd.

Bedömargruppen har identifierat följande utvecklingsområden:

- Lärosätet behöver systematiskt säkerställa att förutsättningarna för studentinflytande är tillräckliga genom introduktion och förberedande möten i de beslutande organ som studenter är verksamma inom.
- Lärosätet behöver systematiskt säkerställa att den årliga uppföljningen av doktorandernas individuella studieplaner genomförs inom samtliga vetenskapsområden.
- Lärosätet behöver systematiskt säkerställa att internationella studenter och doktorander får förutsättningar att delta i det organiserade studentinflytandet.
- Lärosätet behöver systematiskt säkerställa att rutinerna för genomförande och återrapportering av kursrapporter och kursvärderingar följs.

Bedömning av bedömningsgrunden:

5.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, ett systematiskt arbete med att verka för studenters och doktoranders möjligheter och förutsättningar att utöva inflytande över utbildningen och

sin studiesituation.

Uppfylld

Bedömargruppen konstaterar att student- och doktorandperspektivet skrivs fram i flera styrdokument samt att nya dokument har utvecklats i samråd mellan lärosätet och studenterna utifrån behov som har uppstått och tidigare kritik från Universitetskanslersämbetet. Att lärosätet betonar studentmedverkan i sina styrdokument och är beredda att förändra vid behov, ser bedömargruppen som en styrka. Lärosätet ser perspektivet som en viktig del av kvalitetssystemet och det ingår i det systematiska kvalitetsarbetet, där det följs upp genom kurs- och utbildningsutvärderingar samt genom universitetsövergripande undersökningar.

Bedömargruppen konstaterar att lärosätet genom rutiner och processer säkerställer att det finns möjligheter för studenter och doktorander att ha inflytande över utbildningen och sin studiesituation. Rutiner och processer finns både i det organiserade arbetet med påverkan, inflytande och samverkan som genomförs av studentkårerna och doktorandråden, samt på ett direkt sätt i det dagliga mötet med lärosätets personal. De stora utvecklingsområdena som lyfts fram i självvärderingen respektive i studentinlagan och som framkommer av platsbesöken är relaterade till förutsättningarna för att bedriva studentinflytande. Dessutom framkommer att det inom lärosätet finns kraftiga variationer och svårigheter kopplade till student- och doktorandperspektivet. Bedömargruppen rekommenderar starkt att lärosätet fortsätter sitt arbete för att systematiskt kunna tillgodose ett välfungerande student- och doktorandinflytande inom alla delar av verksamheten.

Lärosätet framhåller i självvärderingen och i flera av sina lokala och centrala styrdokument, t.ex. *Mål och strategier*, att studentinflytande och studentmedverkan är centrala delar av lärosätets kvalitetsarbete. Studentinflytandet bedöms i flera av lärosätets egeninitierade utbildningsutvärderingar vara en styrka i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen och lyfts fram i kvalitetsrapporten från 2020 för utbildningar på grundnivå och avancerad nivå. I självvärderingen och under platsbesöken framkommer att det i vissa instanser saknas studentrepresentanter, men att lärosätet arbetar för att åtgärda bristerna. Bedömargruppen anser att det utifrån självvärderingen och studentinlagan finns stora möjligheter till studentinflytande, och det finns formella strukturer på plats som säkerställer att särskilda platser vigs till studentrepresentanter i de många beredande och beslutande organen samt i det systematiska kvalitetsarbetet.

Det organiserade studentinflytandet utförs på samtliga nivåer genom studentkårerna, doktorandråden och det organiserade samarbetet Uppsala universitets förenade studentkårer. Vid sidan av det har studenterna också möjlighet att medverka till utbildningens utveckling på andra sätt. Lärosätet lyfter i självvärderingen fram att studenterna har möjlighet att göra det genom rollen som kursrepresentant, eller genom att besvara kursvärderingar och undersökningar, eller genom att självmant ta upp ärenden med den undervisande eller administrativa personalen. Bedömargruppen noterar i självvärderingen och genom platsbesöken att arbetet med kursvärderingar är en utbredd utmaning för stora delar av lärosätet och det finns brister i genomförandet av kursvärderingarna, kursrapporterna och i återkopplingen till studenterna. Platsbesöken förstärker den bilden och visar dessutom att bristerna varit kända för lärosätet under en lång tid. Lärosätet har för att åtgärda detta tillsatt en arbetsgrupp för att revidera de centrala riktlinjerna för kursvärderingar, genom ett rektorsbeslut som bedömargruppen tagit del av. Bedömargruppen menar att lärosätet behöver genomföra kraftiga åtgärder för att säkerställa att hanteringen av kursvärderingarna utvecklas inom alla delar av

utbildningsverksamheten.

Doktorander kan utöver det organiserade inflytandet påverka sin utbildningssituation i samband med upprättande och årlig uppföljning av den individuella studieplanen. Enligt lärosätet sker den årliga uppföljningen för samtliga doktorander, medan det av studentinlagan framgår att det finns stora variationer inom lärosätet. Vid platsbesöken förstärktes bilden av att lärosätet behöver utveckla den årliga uppföljningen av de individuella studieplanerna vidare för att kunna nå samsyn inom lärosätet. De individuella studieplanerna fyller flera viktiga funktioner. De är dels ett medel för doktoranderna att påverka sin utbildningssituation, dels ett sätt för lärosätet att följa upp progression. Under platsbesöken framkom vissa goda exempel på detta, men också brister där man inte tar tillvara multifunktionaliteten hos de individuella studieplanerna och inte genomför den årliga uppföljningen av olika anledningar. Det här utvecklingsområdet har även tidigare lyfts fram i utvärderingsrapporten för forskarutbildning inom medicin och farmaci samt i utvärderingsrapporten för juridiska fakultetens utbildning på forskarnivå. Bedömargruppen förstår att det är en utmaning för lärosätet att säkerställa likvärdiga möjligheter och förutsättningar för doktoranders inflytande över studiesituationen med tanke på den decentraliserade organisationsformen som lärosätet har valt.

Som ett komplement till lagstiftning och lärosätets interna arbetsordningar framgår det av självvärderingen, studentinlagan och platsbesöken att ett arbete har inletts med att utarbeta mer detaljerade riktlinjer för att stärka studentinflytandet. Universitetskanslersämbetet har vid sin juridiska tillsyn riktat kritik mot lärosätet för brister i studentinflytandet vid så kallade enpersonsbeslut. Det är något som lärosätet i självvärderingen beskriver ska åtgärdas genom de nya riktlinjerna. Utöver det kan bedömargruppen genom studentinlagan och platsbesöken bekräfta att förutsättningarna för studentinflytandet varierar inom lärosätet. Bedömargruppen anser därför att gemensamma riktlinjer är ett välkommet initiativ.

De ekonomiska förutsättningarna för studentinflytande, som de beskrivs i självvärderingen, delas upp i ekonomiska förutsättningar för studentkårerna och doktorandråden som organiserade sammanslutningar, respektive ekonomiska förutsättningar för studentrepresentanterna som de utser. Studentkårerna får ekonomiskt stöd från den universitetsgemensamma nivån, och vissa studentkårer får även ekonomisk ersättning från fakulteten vars utbildning de bevakar. Även doktorandråden får ekonomiskt stöd för att stärka doktorandernas inflytande över forskarutbildningen. När det gäller ersättning för studentkårens studentrepresentanter så får vissa studentrepresentanter arvode medan andra inte får det, vilket framgår av både självvärderingen och studentinlagan. Rektor har under utvärderingsperioden fattat beslut om att ge arvode till fler studentrepresentanter som studerar på grundnivå och avancerad nivå och som är verksamma i särskilda utpekade styrelser, nämnder och råd på samtliga nivåer inom lärosätet. Bedömargruppen ser positivt på att studentrepresentanterna ersätts för den tid som de lägger ned på att bidra till utvecklingen av de olika utbildningarna.

Lärosätet och studenterna pekar gemensamt på vissa utvecklingsområden. Ett område är introduktion till de olika organ som studentrepresentanterna verkar inom. Studenterna beskriver att riktlinjerna för en sådan introduktion inte följs inom hela lärosätet, och lärosätet framhåller i självvärderingen att rutinerna för det är otillräckliga. Vid platsbesöken förstärks den bilden och det framkommer att förutsättningarna ytterligare försvagas av att organens ledamöter har olika långa mandatperioder och att studenterna ofta byts ut varje år. Här har lärosätet ett stort ansvar att säkerställa att student- och doktorandrepresentanterna får de förutsättningar som krävs för att genomföra uppdraget.

Datum
2021-10-12Reg.nr
411-00438-19

Ett annat utvecklingsområde handlar om bristande förutsättningar för internationella studenter och doktorander. Majoriteten av möten bedrivs uteslutande på svenska, vilket inte är acceptabelt eftersom mötesspråket stänger ute många studenter och doktorander från att delta i det organiserade inflytandet. Från självvärderingen, studentinlagan och platsbesöken framgår vissa goda exempel, men de får betraktas som undantag. Ett sådant är hur vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap arbetar ihop med studentkåren Uppsala teknolog- och naturvetarkår med ett särskilt fokus på studentinflytande för internationella studenter. Ett annat är hur vetenskapsområdet för medicin och farmaci bjuder in studenter och doktorander till förberedande möten inför områdesnämndsmöten, där ärenden och beslut kan gås igenom i förväg på både engelska och svenska. Det framkommer dock genom platsbesöken att centrala beslutsdokument inte alltid översätts till engelska och att nästan alla möten och mötesdokument fortsatt är på svenska. En ökad internationalisering med fler inresande studenter och doktorander förstärker den utmaningen ytterligare.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan
Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet*Tillfredsställande*

Av självvärderingen, platsbesöken och skriftliga underlag som bedömargruppen har fått ta del av framgår att lärosätet genom rutiner och processer säkerställer att utbildningarna utvecklar studenternas och doktorandernas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Arbetsliv och samverkan ingår som ett perspektiv vid både inrättande av utbildningar och vid olika uppföljningar.

Bedömargruppen har identifierat följande styrkor:

- Lärosätet beskriver i självvärderingen att samverkan är en viktig utgångspunkt för universitetet, och samverkansarbete omnämns på flera ställen i *Mål och strategier*.
- Lärosätet säkerställer arbetslivsperspektivet vid inrättande av utbildningar genom att utbildningens koppling till en framtida arbetsmarknad ska beskrivas.
- I lärosätets utbildningsutvärderingar ingår att granska aspekten "att utbildningen svarar mot individers och samhällets behov av bildning och professionell kunskap och förbereder studenterna för ett framtida arbetsliv".
- Utbildningsutvärderingarna har identifierat att arbetslivsanknytning är ett utvecklingsområde för vissa utbildningar. Bedömargruppen konstaterar att lärosätets identifiering av utvecklingsområden visar att kvalitetssystemet fångar in svagheter.

Bedömargruppen har identifierat följande utvecklingsområden:

- Lärosätet behöver minska variationen mellan utbildningarna och se till att alla utbildningar omfattas av det systematiska arbetet med att beakta arbetsliv och samverkan i utbildningen.

Bedömning av bedömningsgrunden:

6.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, att utbildningarna utvecklar studenternas och doktorandernas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Datum
2021-10-12Reg.nr
411-00438-19*Uppfylld*

Lärosätet beskriver i självvärderingen att samverkan är en viktig utgångspunkt för universitetet, och samverkansarbete omnämns på flera ställen i *Mål och strategier*, bland annat som ett av sex utvecklingsmål med syftet att förnya utbildning och forskning. Arbetslivsföreträdare finns representerade i olika nämnder och programråd, och på universitetsgemensam nivå finns det ett särskilt samverkansråd som arbetar strategiskt med samverkan och som är rådgivande till rektor.

I självvärderingen beskrivs hur lärosätet säkerställer arbetslivsperspektivet vid inrättande av utbildningar och vilka former för uppföljning som finns. I riktlinjen för inrättande av utbildning framgår att fakulteterna ska beskriva utbildningens koppling till en framtida arbetsmarknad, analysera samhällets framtida behov samt beskriva hur arbetslivsanknytning ska åstadkommas i utbildningen och hur samverkan med avnämare ska se ut. Bedömargruppen noterar att det i samma riktlinje även beskrivs hur avvecklingar av utbildningar ska ske samt att konsekvenser för samhälle och näringsliv inte ingår i beslutsunderlaget. Ett förslag från bedömargruppen, för att ytterligare stärka arbetslivsperspektivet, är att i beslutsunderlag inför beslut om avveckling även inkludera hur man i de föreslagna förändringarna har beaktat arbetslivsperspektivet.

Lärosätets utbildningsutvärderingar innehåller en aspekt som handlar om att utbildningen ska svara mot individers och samhällets behov samt om utbildningen förbereder för ett framtida arbetsliv. Frågor om de aspekterna ingår också enligt självvärderingen i universitetsgemensamma undersökningar och alumnstudier, med övervägande positiva svar om kopplingen mellan utbildning och yrkesliv. Även de årliga uppföljningarna inkluderar för vissa fakulteter uppföljning av arbetslivsaspekter, till exempel historisk-filosofiska fakulteten (uppföljning med alumner och avnämare 2022) och teknisk-naturvetenskapliga fakulteten (samhällets behov och förberedelser för ett framtida arbetsliv var fokusområde 2019).

Det framkommer i de universitetsövergripande kvalitetsrapporterna utifrån de genomförda utbildningsutvärderingarna 2019 och 2020 att arbetslivsanknytning är ett utvecklingsområde. I kvalitetsrapporten för 2020 framkommer att den aspekten ses som ett av de mer centrala utvecklingsområdena. Även studentinlagan lyfter fram att kopplingen till arbetslivet varierar mellan vetenskapsområden, och bristen är speciellt uppenbar på utbildningar som leder till generella examina. Bedömargruppen konstaterar att identifiering av samverkan som ett utvecklingsområde visar att kvalitetssystemet kan fånga in svagheter. Vid platsbesöken framgick det att åtgärder genomförs, till exempel tas nyckelkunskaper för biomedicinska analytiker fram i samråd med avnämare samt utvecklade former för karriärplanering för forskarstuderande inom juridik.

Ett antal förändringar som har genomförts för att stärka utbildningarnas koppling till arbetslivet efter utbildningsutvärderingarna framgår av självvärderingen, till exempel tillsättande av utbildningsledare för att stärka samverkan i utbildning vid ett vetenskapsområde, stärkt karriärvägledning för doktorander och satsning på färdighetsträning.

Av självvärderingen framgår exempel på hur samverkan med avnämare under utbildningen förverkligas: alltifrån professionsutbildningars verksamhetsförlagda utbildning (VFU) och vårdutbildningars samarbete med regionen till att studenter får kontakt med arbetsmarknaden genom projekt- och praktikuppgifter.

Datum
2021-10-12Reg.nr
411-00438-19

Vid platsbesöken förstärktes bilden av att det finns goda exempel på hur samverkan sker mellan arbetslivet, avnämarna och lärosätet, till exempel genom projektarbeten, verksamhetsförlagd utbildning, kontrakterade lärare från regionen och kliniska doktorander samt gästföreläsningar, studiebesök och praktik hos organisationer.

Av självvärderingen och platsbesöken framkommer att det förekommer variation mellan utbildningarna och att det återstår arbete för att alla utbildningar ska omfattas av ett systematiskt arbete med att beakta arbetsliv och samverkan i utbildningen. Inom vissa delar har man lång erfarenhet av arbetslivsanknytning och väl fungerande samverkan med arbetslivet som bidrar till att utveckla utbildningarna. Inom andra delar är anknytningen inte lika uppenbar, och fortsatt utveckling av former för samverkan pågår.

Samlat omdöme: Godkänt**Motivering:**

Sammantaget visar underlagen på att kvalitetssäkringsarbetet kan godkännas eftersom samtliga bedömningsområden bedöms vara tillfredsställande.

Bedömargruppen anser att lärosätet har ett kvalitetssystem som bidrar till att utveckla och kvalitetssäkra utbildningarnas kvalitet. Lärosätets kvalitetsarbete vilar på periodiska systematiska granskningar av verksamheten enligt universitetsgemensamma ramar och riktlinjer samt en årlig uppföljningsstruktur som värnar lärosätets disciplinära mångfald. Bedömargruppen anser att systematiken i den periodiska granskningen, med stöd av externa bedömare, är en god grund för kvalitetsarbetet och relaterar till lärosätets övergripande mål och strategier. Det finns en väl etablerad systematik från den övergripande lärosätetsnivån med kvalitetsdialoger mellan rektor och vicerektorerna till den verksamhetsnära nivån, där utbildningsmiljöerna varje år ska följa upp utvecklingen i linje med upprättade planer. Dock framgår det att det finns stora variationer i åiterrapportering och uppföljningsstrukturer och bedömargruppen anser att lärosätet behöver säkerställa att de riktlinjer som ska vara universitetsgemensamma för kvalitetsarbetet följs på institutionsnivå och att det framgår vad som har åtgärdats och vad som kvarstår att åtgärda. I lärosätets strategidokument ingår policyformuleringar för kvalitetsarbetet och det finns en tydlig ansvarsfördelning för kvalitetsarbetet. Bedömargruppen anser att lärosätet har ett systematiskt arbete för att kommunicera den information som genereras av kvalitetssystemet, men kommunikationen till studenterna är ett utvecklingsområde. Vid platsbesöken framgick det att de periodiska granskningarna var ett värdefullt stöd för verksamhetens utveckling och bidrar till delaktighet och engagemang.

Bedömningsområdet förutsättningar bedöms som tillfredsställande. Bedömargruppen anser att lärosätet säkerställer att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov, bland annat genom att det granskas i de utbildningsutvärderingar som lärosätet genomför. Utbildningsutvärderingarna och de årliga uppföljningarna bidrar även till att säkerställa att infrastruktur, studentstöd och läranderesurser är ändamålsenliga och används på ett effektivt sätt. Bedömargruppen konstaterar att lärosätet säkerställer en främjande miljö, där undervisande personal har möjlighet att utveckla sin pedagogiska kompetens och ämneskompetens samt där lärare och forskare får möjligheter till karriärvägledning och utveckling av sitt ledarskap. Bedömargruppens bild är att det pedagogiska programmets principer är välkända på fakultetsnivå och

Datum
2021-10-12Reg.nr
411-00438-19

det finns goda exempel på hur det bidrar till att skapa en främjande miljö i utbildningsmiljöer vid lärosätet. Samtidigt framstår kännedomen om programmet på institutionsnivå som kraftigt varierande. Slutligen finner bedömargruppen att lärosätet har säkerställt tillräckliga förutsättningar för att studenter och doktorander ska kunna genomföra sin utbildning inom planerad studietid. Men ett angeläget utvecklingsområde är att säkerställa att doktorandernas individuella studieplaner följs upp systematiskt över hela lärosätet.

Bedömningen är att bedömningsområdet utformning, genomförande och resultat är tillfredsställande, men bedömningsgrunden 3.6 bedöms som inte uppfyllt. Utifrån självvärderingen, studentinlagan, platsbesöken och annat skriftligt underlag som bedömargruppen har tagit del av framgår det att lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning och kontinuerligt genomför uppföljningar och regelbundna granskningar av sina utbildningar, för att säkerställa att de är aktuella och anknuter till relevant forskning. Lärosätet har goda förutsättningar att erbjuda forskningsanknuten utbildning och bedömargruppen har tagit del av ett flertal goda exempel samtidigt som forskningsanknytning för lärosätet som helhet är ett fortsatt utvecklingsområde. Bedömargruppen anser att det utbildningsnära kvalitetsarbetet i stora delar fungerar bra, vilket bland annat framgår genom goda exempel på att studenterna uppmuntras till att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna, god forskningsanknytning och ett systematiskt arbete för att säkerställa konstruktiv länkning.

Bedömargruppen finner dock att det finns brister i hur kursvärderingar genomförs och återkopplas (bedömningsgrund 3.6). Av både självvärderingen, studentinlagan och platsbesöken framkommer att lärosätet behöver förbättra systematiken i hur resultaten från kursvärderingarna kommuniceras både till de studenter som gått kursen och till de studenter som ska gå kursen vid nästkommande kurstillfälle.

Bedömningen är att bedömningsområdet jämställdhet är tillfredsställande. Utifrån självvärderingen, studentinlagan, platsbesöken och annat skriftligt underlag som bedömargruppen tagit del av, framgår det att lärosätet genom rutiner och processer, säkerställer ett systematiskt arbete med att beakta jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.

Bedömargruppen anser att student- och doktorandperspektivet är tillfredsställande, men att det inom detta bedömningsområde finns angelägna utvecklingsområden som lärosätet påbörjat arbetet med. Utifrån självvärderingen, studentinlagan, platsbesöken och annat skriftligt underlag som bedömargruppen har tagit del av framgår det att lärosätet på ett systematiskt sätt säkerställer att studenter och doktorander har möjligheter att utöva inflytande genom både det formella organiserade systemet och det informella som sker i det dagliga mötet mellan studenter, doktorander och personal. Lärosätet arbetar aktivt tillsammans med studentkårerna och doktorandråden för att de vigda platserna i beredande och beslutande organ ska upptas av studenter och doktorander och har ett nära samarbete om utvecklingen av verksamheten vid Uppsala universitet. Det framgår dock att lärosätet har utmaningar med att säkerställa likvärdighet inom hela lärosätet när det kommer till att ge student- och doktorandrepresentanterna goda förutsättningar att bidra till lärosätets utveckling. Det finns därför flera utvecklingsområden som lärosätet behöver arbeta vidare med. Trots detta anser bedömargruppen att student- och doktorandperspektivet är tillfredsställande.

Bedömningsområdet arbetsliv och samverkan är tillfredsställande. Av självvärderingen, platsbesöken och skriftliga underlag som bedömargruppen har fått ta del av framgår att lärosätet genom rutiner och processer säkerställer att utbildningarna utvecklar studenternas och doktorandernas beredskap att

möta förändringar i arbetslivet. Arbetsliv och samverkan ingår som ett perspektiv vid både inrättande av utbildningar och vid olika uppföljningar.

Bilaga 1

Schema för det första platsbesöket

Tisdagen den 16 februari 2021		
8:30- 9:15	Universitetsledningen <i>Rektor, prorektor, universitetsdirektör och vicerektorer</i>	Rektor Prorektor Universitetsdirektör Vicerektor Humsam Vicerektor Medfarm Vicerektor Teknat
9:30- 10:15	Företrädare från studenterna/doktoranderna/studentkåren	vice ordförande Uppsala studentkår ordförande Uppsala teknolog- och naturvetarkår ordförande Doktorandnämnden ordförande Farmaceutiska studentkåren ordförande Juridiska föreningen i Uppsala vice ordförande Rindi studentkår Gotland
10:30- 11:15	Universitetsgemensamt verksamhetsstöd <i>Ordförande för två av rektors strategiska råd och avdelningschefer vid universitetsförvaltningen</i>	lika villkorsspecialist, HR- avdelningen ordförande kvalitetsrådet avdelningschef, studentavdelningen planeringsdirektör enhetschef, enheten för kvalitet och utvärdering, Avdelningen för kvalitetsutveckling
11:30- 12:15	Fakultetsledning/representanter från fakultetsnämnder (1) <i>Dekaner/prodekaner med ansvar för utbildning</i>	dekan Histfilfak dekan Språkfak prodekan utbildning Samfak dekan Teolfak
13:00- 13:45	Fakultetsledning/representanter från fakultetsnämnder (2)	prodekan utbildning Jurfak prodekan utbildning Teknat

	<i>Dekaner/prodekaner med ansvar för utbildning</i>	prodekan Utbvetfak prodekan utbildning grund/avacerad Medfak prodekan utbildning grund/avacerad nivå Farmfak
14:00-14:45	Verksamhetsstöd inom fakulteterna <i>Utbildningsledare/motsvarande vid områdeskanslierna</i>	utbildningsledare Teknat (tekniska utbildningar) utbildningsledare Histfilfak utbildningsledare Medfarm utbildningsledare Teknat (naturvetenskapliga utbildningar) utbildningsledare Samfak utbildningshandläggare Medfarm
15:00-15:45	Arbetslivsföreträdare och ansvariga för samverkan/arbetslivsanknytning vid UU	VD ADAKT AB, yrkeslivsrepresentant i programrådet för civilingenjörsprogrammet i teknisk fysik, Teknat Uppsala Stadsbibliotek (representant i avnämarråd på institutionen för ABM) forsknings- och utbildningsdirektör Akademiska sjukhuset enhetschef vid kansliet för humaniora och samhällsvetenskap (studievägledning och VFU-koordination för lärarprogrammen) ordförande i samverkansrådet
16:00-16:45	Representanter från konsistoriet (universitetsstyrelsen) <i>Ordförande, vice ordförande och två övriga ledamöter</i>	ordförande konsistoriet vice ordförande och ledamot konsistoriet ledamot konsistoriet ledamot konsistoriet
Onsdagen den 17 februari 2021		
8:30-	Prefekter, studierektorer och	programansvarig för

9:15	<p>programsamordnare</p>	<p>civilingenjörsprogrammet i molekylär bioteknik prefekt Juridiska institutionen studierektor grundutbildningen Teologiska institutionen studierektor institutionen för lingvistik och filologi, kontaktperson för studenter med behov av särskilt pedagogiskt stöd prefekt Institutionen för kvinnor och barns hälsa</p>
10:00- 10:30	<p>Avslutande samtal med lärosätet för kvarvarande frågor</p> <p><i>Universitetsledningen och "kvalitetsansvariga"</i></p>	<p>rektor prorektor ordförande kvalitetsrådet</p>

Bilaga 2

Schema för det andra platsbesöket

Tisdagen den 4 maj 2021 – tekniska och naturvetenskapliga vetenskapsområdet		
8:30-9:15	Studenter Högskoleingenjörsprogrammet i byggt teknik (BI) och Högskoleingenjörsprogrammet i maskinteknik (MI)	
9.30-10.15	Lärare med kursansvar MI och BI	MI: universitetslektor, institutionen för Kemi-Ångström forskare, institutionen för fysik och astronomi universitetsadjunkt, institutionen för samhällsbyggnad och industriell teknik BI: forskare, institutionen för fysik och astronomi professor, institutionen för samhällsbyggnad och industriell teknik universitetsadjunkt, institutionen för samhällsbyggnad och industriell teknik
10.30-11.15	Studenter kandidatprogrammet ledarskap-kvalitet-förbättring (LKF)	
12.15-13	Lärare med kursansvar LKF	universitetsadjunkt, institutionen för samhällsbyggnad och industriell teknik universitetsadjunkt, institutionen för samhällsbyggnad och industriell

		teknik universitetsadjunkt, institutionen för samhällsbyggnad och industriell teknik universitetslektor, institutionen för samhällsbyggnad och industriell teknik
13.15-14	Samtliga programansvariga MI, BI och LKF	programansvarig MI programansvarig BI programansvarig LKF
14:15-15	Ämneskoordinatorer, studierektorer (teknik, matematik och fysik)	ämneskoordinator, institutionen för fysik och astronomi studierektor, institutionen för fysik och astronomi studierektor, matematiska institutionen studierektor, institutionen för samhällsbyggnad och industriell teknik
15.15-16	Prefekter från tre institutioner	prefekt, institutionen för materialvetenskap prefekt, matematiska institutionen studierektor och bitr. prefekt, institutionen för fysik och astronomi
16.15- 16.45	Vice-rector, prodekan utbildning, ordförande tekniska utbildningsnämnden, utbildningsledare	vicerektor prodekan utbildning ordförande tekniska utbildningsnämnden utbildningsledare
Onsdagen 5 maj 2021 – medicinska och farmaceutiska vetenskapsområdet		
8:30-9:15	Studenter BMA-programmet och huvudområde	Ställdes in.
9.30-10.15	Lärare med kursansvar BMA och huvudområde	Institutionen för medicinska vetenskaper Institutionen för immunologi, genetik och patologi

		Institutionen för medicinska vetenskaper Institutionen för medicinska vetenskaper Institutionen för kvinnor och barns hälsa
10.30-11.15	Programansvarig och studierektor (BMA + huvudområde)	Institutionen för medicinsk biokemi och mikrobiologi, ordförande programkommittén Institutionen för medicinsk cellbiologi, programsamordnare Mittuniversitetet, programsamordnare
12.15-13	Doktorander medicin och farmaci	
13.15-14	Handledare, representanter från institutionernas forskarutbildningsgrupper	Institutionen för farmaci Institutionen för medicinska vetenskaper Institutionen för kvinnor och barns hälsa Institutionen för immunologi, genetik och patologi Institutionen för farmaceutisk biovetenskap
14:15-15	Representanter från kommittén för utbildning på forskarnivå (KUF)	prodekan, ordförande KUF stf prodekan, studierektor Medfak klin ledamot <i>studierektor Farmfak</i> <i>studierektor kurser</i>
15.15-16	Prefekter från två institutioner	Institutionen för medicinsk biokemi och mikrobiologi Institutionen för kirurgiska vetenskaper
16.15-16.45	Fakultetsledning och verksamhetsstöd (utbildningsledare)	prodekan vicerektor utbildningshandläggare (PK-BMA) utbildningshandläggare (KUF)

		utbildningsledare
--	--	-------------------

Torsdagen 6 maj 2021 – Humanistiska samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet		
8:30-9	Studenter C-kursen i Idé- och lärdomshistoria	
9.15-9.45	Lärare med kursansvar i idé- och lärdomshistoria	prefekt Institutionen för idé- och lärdomshistoria professor Institutionen för idé- och lärdomshistoria
10-10.30	Studierektor idé- och lärdomshistoria	studierektor Institutionen för idé- och lärdomshistoria
10.45-11.15	Doktorander juridiska fakulteten	Ställdes in.
11.30-12	Handledare juridiska fakulteten	4 professorer från Juridiska institutionen
13-13.30	Ordförande i forskningsutskottet och studierektor forskarutbildning juridiska fakulteten	ordförande i forskningsutskottet studierektor för forskarutbildningen
13.45-14.30	Prefekter från två institutioner, idé- och lärdomshistoria samt juridiska institutionen	prefekt Institutionen för idé- och lärdomshistoria prefekt Juridiska institutionen
14.45-15.15	Fakultetsledning och verksamhetsstöd (utbildningsledare) från historisk-filosofiska fakulteten	dekan Historisk-filosofiska fakulteten utbildningsledare Historisk-filosofiska fakulteten
15.30-16.00	Fakultetsledning och verksamhetsstöd (utbildningsledare) från juridiska fakulteten	dekan juridiska fakulteten prodekan juridiska fakulteten utbildningsledare
Universitetsledning och "kvalitetsansvariga"		
16:30-17:00	Avslutande samtal med lärosätet för kvarvarande frågor <i>Universitetsledningen och "kvalitetsansvariga"</i>	rektor prorektor universitetsdirektör ordförande kvalitetsrådet enhetschef, avdelningen för

Datum

2021-10-12

Reg.nr

411-00438-19

		kvalitetsutveckling avdelningschef, Avdelningen för kvalitetsutveckling
--	--	--

Bilaga 3

Följande underlag begärs in separat utöver den dokumentation som gäller för varje fördjupningsspår:

- Riktlinjer för studentinflytande (sänds in separat om dessa beslutas i april).
- Riktlinjer för inrättande av utbildning (sänds in separat om dessa beslutas i april).

Fördjupningsspår 1: Utbildningsutvärdering – sexårscykeln

Process:

Periodiska granskningar och åtgärder till följd av dessa

Bedömningsområde:

3.4 och 3.5

Miljö:

- Kandidatprogrammet ledarskap-kvalitet-förbättring vid Institutionen för samhällsbyggnad och industriell teknik, Campus Gotland, tekniska sektionen, vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap, utvärderat 2018.
- Idé- och lärdomshistoria (G/Fristående kurs), Institutionen för idé och lärdomshistoria, historisk filosofisk fakultet, vetenskapsområdet humaniora och samhällsvetenskap, utvärderat 2017.
- Högskoleingenjörsprogrammet i byggt teknik, Institutionen för samhällsbyggnad och industriell teknik, vetenskapsområde teknik och naturvetenskap, utvärderat 2018.
- Valfritt program inom vetenskapsområdet teknik och naturvetenskap som utvärderats inom ramen för sexårscykeln.
- Juridiska fakulteten (FU), vetenskapsområdet humaniora och samhällsvetenskap, utvärderad 2018.
- BMA-programmet och huvudområde, vetenskapsområdet för medicin och farmaci, utvärderat 2018.
- Medicin och farmaci (FU), vetenskapsområdet medicin och farmaci, utvärderat 2019.

Motivering: Bedömargruppen önskar fördjupa sig i hur sexårscykeln fungerar i praktiken genom stickprov i ovannämnda miljöer.

Dokumentation som begärs in:

(Lite beroende på fakultet): självvärdering, bedömarutlåtande, utvärderingsrapport (innehåller planerade åtgärder) inklusive nämndens slutsats, åtgärdsplaner, nämndens uppföljning av åtgärder, verksamhetsplaner. På universitetsövergripande nivå är det återrapporeringen inom den årliga uppföljningen samt anvisningar för återrapporeringen, dokumentation från kvalitetsdialog, kvalitetsrapport och rektors summering (första gången förra året), dokumentation från rektors rapportering till konsistoriet.

Materialet ovan begärs in för följande tidsperiod: 2017-2020 beroende på utbildning och det

fördjupningsspår som ska studeras (2018-2020 för återrapportering och anvisningar för återrapportering).

Fördjupningsspår 2: Ettårsuppföljning – kvalitetssystemets årshjul

Process: Det ettåriga kvalitetshjulet

Bedömningsområde: 3.4 och 3.5

Miljö: Samma utbildningar som ovan

Motivering: Bedömargruppen önskar fördjupa sig i hur ettårscykeln fungerar i praktiken genom stickprov i ovannämnda miljöer.

Dokumentation som begärs in:

Vetenskapsområdet teknik och naturvetenskap:

- Programmens kvalitets- och verksamhetsrapporter till berörd utbildningsnämnd, utbildningsnämndernas rapporter till fakultetsnämnden, TURs verksamhetsrapport och fakultetens årliga rapport, med avseende på utbildningsutvärderingar och årlig uppföljning av utbildning, till fakultetsnämnden. Dessa rapporter ska även redogöra för arbete med årliga fokusområdena inom fakulteten. Berörda institutioners verksamhetsplaner.

Vetenskapsområdet humaniora och samhällsvetenskap:

- Verksamhetsberättelser och verksamhetsplaner från berörda institutioner, inkl. ev. programrapporter och årliga kvalitetsrapporter, utbildningsutvärderingsmodellerna för resp. fakultet där den årliga uppföljningen står beskriven samt eventuell dokumentation som tas fram i samband med den årliga uppföljningen

Vetenskapsområdet medicin och farmaci:

- Programmens årliga uppföljning/handlingsplan till berörd utbildningskommitté, som sen rapporterar till arbetsutskott och områdesnämnd, samt verksamhetsplaner från berörda institutioner. Även relevanta protokoll från utbildnings/programkommittéer som beskriver det löpande arbetet med de planerade åtgärderna som ingår i handlingsplanen och protokoll från arbetsutskott/områdesnämnd.

Universitetsövergripande:

- Återrapportering samt anvisningar för återrapportering, dokumentation från kvalitetsdialogen, rektors summering av utbildningsutvärderingar, rektors rapportering till konsistoriet, kvalitetsrapport

Materialet ovan begärs för följande tidsperiod: 2017-2020 beroende på utbildning och det fördjupningsspår som ska studeras

Fördjupningsspår 3: Studentperspektivet**Process:**

Processen kring hur lärosätet skapar förutsättningar för studentinflytande.

Bedömningsområde:

5 Studentperspektivet

Miljö: Samma som ovan

Motivering: Bedömarna önskar fördjupa sig i studentinflytandets förutsättningar och hur det fungerar i praktiken genom stickprov i ovannämnda miljöer.

Dokumentation som begärs in:

- Riktlinjer för studenternas arbetsvillkor på grundnivå och avancerad nivå (UFV 2016/327)
- Kallelse- och mötesförfarande: Riktlinjer (UFV 2000/1432)
- Riktlinjer för kursvärderingar (UFV 2010/307)
- Riktlinjer för utbildning på forskarnivå vid Uppsala universitet (UFV 2019/641) [Här framgår enligt SV doktorandernas rättigheter, finns även specifika för olika fakulteter]
- I de fall motsvarande riktlinjer även finns på områdes-/fakultetsnivå så vill UKÄ även ha dem

Bilaga 4

Lärosätets svar på delning av preliminärt yttrande

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Uppsala universitet

Uppsala universitet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sak/-faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med ny fakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Styrning och organisation

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
I förekommande fall			Ersätt TekNat med Teknat. Övriga vetenskapsområden förkortas som Humsam och Medfarm. Använd förkortning eller utskrivna namn för vetenskapsområdena konsekvent i texten
4	5	3	Fakultetsnämndernas – ta bort "s"
5	2	3	Även prefekter och studierektorer har formellt ansvar
5	3	8	Ersätt "teknologi och naturvetenskap" med "teknik och naturvetenskap"
5	3	1	Ersätt "vetenskapsområdet Humsam" med vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap"
5	3	6-7	Nu i texten: "inom GRUFF och GRUNK, som är två utbildningskommittéer för det farmaceutiska respektive medicinska området." Förslag att ersätta med, så att även KUF kommer med: "inom kommittéerna för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid respektive fakultet samt den områdesövergripande kommittén för utbildning på forskarnivå."
5	4	2	Gäller även förslag på nya utbildningsprogram och biområden

Bedömningsområde: Förutsättningar

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
I förekommande fall			Ersätt TekNat med Teknat. Övriga vetenskapsområden förkortas som Humsam och Medfarm. Använd förkortning eller utskrivna namn för vetenskapsområdena konsekvent i texten
11	4	8	Ta bort "s" i karriärsutveckling

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
I förekommande fall			Ersätt TekNat med Teknat. Övriga vetenskapsområden förkortas som Humsam och Medfarm. Använd förkortning eller utskrivna namn för vetenskapsområdena konsekvent i texten
15	4	1	Att lärosätet främst pausar utbildningar och mer sällan fattar beslut om nedläggning stämmer inte för Teknats del.
16	7	1	Självvärderingen ger inte exempel på specifika utbildningar som brister avseende forskningsutvärdering men hänvisar till att utbildningsutvärderingar har noterat sådana brister i vissa fall. Kan missförstås.
17	3	2	Ange på vilket sätt rektor och fakulteterna skiljer sig åt med avseende på synen på forskningsanknytning. Det är oklart vad som avses.
19	1	1	"exempelvis vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskaps årliga åiterrapportering av utbildningsutvärderingar" – avser ni egentligen samhällsvetenskapliga fakulteten?
20	2	1	Ta bort "ut" ur kursutvärdering

Bedömningsområde: Jämställdhet

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
I förekommande fall			Ersätt TekNat med Teknat. Övriga vetenskapsområden förkortas som Humsam och Medfarm. Använd förkortning eller utskrivna namn för vetenskapsområdena konsekvent i texten

Bedömningsområde: Student- och doktorandperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
I förekommande fall			Vetenskapsområdena förkortas som Teknat, Humsam och Medfarm. Använd förkortning eller utskrivna namn för vetenskapsområdena konsekvent i texten

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
I förekommande fall			Vetenskapsområdena förkortas som Teknat, Humsam och Medfarm. Använd förkortning eller utskrivna namn för vetenskapsområdena konsekvent i texten